

Geldnood bij W

3

De faculteit W kampt met geldproblemen en kan in de toekomst niet meer alle formatieplaatsen bekostigen. In totaal gaat het om zo'n vijftig plaatsen in 1997. Decaan prof.ir. Jeu Schouten schetste zijn visie tijdens een bijeenkomst. Bezuiniging en een drastische revisie van de huidige activiteiten moeten leiden tot verbetering.

Kanaalstraat rond

5

Na bijna een jaar onderhandelen tekenden de SSE en de gemeente Eindhoven het voorlopige huurcontract voor het oude klooster aan de Kanaalstraat. Voor de culturele studentenverenigingen van de SSE betekent dit een oplossing voor het nijpende ruimtegebrek. Uiteindelijk moet de Kanaalstraat meer dan een 'oefenhok' worden.

Smallere beurs

8

Hoe het kabinet er straks uitziet is nog niet zeker. Voor de studenten ziet het er in elk geval niet best uit. De studiefinanciering gaat geheid onder het mes. Alle toezeggingen van minister Ritzen over rust in het beurzenstelsel blijken achteraf waardeloos als het wetsvoorstel 'Student op eigen benen' wordt aangenomen.

Hajraa-toernooi

14

Tijdens het aanstaande Hajraa-volleybaltoernooi komen maar liefst vierhonderd ploegen in actie. In totaal worden zo'n zeventienhonderd wedstrijden gespeeld in het weekend van 25 en 26 juni. Naast het sportief karakter staat dit buitentoernooi van Hajraa ook bekend om de onovertroffen sfeer en gezelligheid.

TUE-brandweer kampioen

Het TUE-Brandweercorps heeft zaterdag een prestatie van formaat neergezet tijdens de Kwaliteitstesten van de Brandweerkring Eindhoven, door als eerste te eindigen. De acht TUE-ers passeerden onder meer hun spuitende kameraden van de Eindhovense brandweer, voor wie slechts de vijfde plaats was weggelegd. Elke wedstrijd ploeg diende een geënceneerde brand te blussen en een slachtoffer te redden. Een vragenlijstje completeerde de test.

Het winnende team bestaande uit vrijwilligers met in het midden staand bevelvoerder Mario de Roy van Zuydewijn. Foto: Hans van der Burgt R/F

Prof. dr. G.W.J.M. Tangelder houdt vrijdag 24 juni om vier uur in de grote zaal van het auditorium zijn intrede, getiteld 'Waar het bloed kruip...'. Geert Jan Tangelder werd in augustus vorig jaar benoemd tot hoogleraar bij de faculteit Technische Natuurkunde voor het vakgebied fysiologie, in het bijzonder in relatie tot stroming en reologie.

Dinsdag 28 juni om vier uur verdedigt **drs. Frans Munnik** uit Eindhoven in de promotiezaal van het auditorium zijn proefschrift 'Accuracy evaluation of absolute calibration in thick-target PIXE'. In deze dissertatie wordt de theorie van de primaire productie en de secundaire fluorescentie van

Cursor tot 30 juni

In tegenspraak met eerdere aankondigingen verschijnt er ook nog een Cursor op donderdag 30 juni. Deze Cursor 40, is de laatste editie vóór de vakantie. Het eerstvolgende nummer komt pas weer uit op donderdag 18 augustus.

Wie wint Scriptie-prijs?

Het Parool en de Universiteit van Amsterdam loven dit jaar voor de vierde maal de scriptie-prijs uit. De hoofdprijs bestaat uit een geldbedrag van zeventienduizend gulden. De scriptie dient van hoog wetenschappelijk niveau te zijn, maar moet ook als basis kunnen dienen voor een opmerkelijk journalistiek verhaal. De ingezonden werken worden beoordeeld door een jury waarin onder meer prof. dr. Lucas Reijnders, hoogleraar Milieukunde aan de UvA en Paul Arnoldussen van het Parool zitting hebben. Het reglement is verkrijgbaar bij de Voorlichtingswinkel van de UvA, tel.: 020-5252684.

Centrale leeszaal 's avonds dicht

Vanaf maandag 27 juni tot maandag 1 augustus is de centrale leeszaal 's avonds (17.00-23.00 uur) gesloten. De centrale leeszaal blijft gedurende de gehele zomerperiode geopend van 9.00-17.00 uur. Tijdens de inhaalperiode is de leeszaal ook open van 9.00 tot 17.00 uur tijdens de weekends van 13 en 14 augustus en van 20 en 21 augustus. Kluissleutels van de bibliotheek dienen vóór de zomervakantie ingeleverd te worden

röntgenstraling behandeld. Dit is van belang voor de analytische techniek PIXE, dat staat voor Particle Induced X-ray Emission. De karakteristieke röntgenstraling, die een preparaat onder een bombardement van versnelde protonen uitzendt, wordt met een röntgendetector gemeten. De energie van die röntgenstraling is karakteristiek voor het atoom en uit het aantal gemeten röntgenquanta kan de concentratie van dat element in het preparaat gemeten worden. Promotoren zijn prof. dr. M. de Voigt en prof. dr. ir. J. de Goeij. Munnik (32) studeerde in 1986 als natuurkundige af aan de RU Leiden. Hij verrichtte als assistent in opleiding dit promotie-onderzoek bij de vakgroep Deeltjesfysica, faculteit Technische Natuurkunde van de TUE.

Ir. Jan Vissers uit Siebengewald verdedigt vrijdag 1 juli zijn proefschrift 'Patient flow based allocation of hospital resources'. De zitting begint om vier uur in de grote zaal van het auditorium. In de dissertatie wordt een methode behandeld voor toewijzing van capaciteiten in ziekenhuizen met als doel het voorkomen van capaciteitsverliezen. Promotoren zijn prof. dr. ir. J. Bertrand en prof. dr. H. Kuipers. Vissers (43) studeerde in 1975 als bedrijfskundig ingenieur af aan de TUE. Hij werkte vanaf 1988 als deeltijd-onderzoeker binnen de vakgroep Logistieke beheersingssystemen aan dit promotie-onderzoek.

Bedrijfssparen

In het overleg met het OPTUE is onlangs besloten bij de TUE een spaarloonregeling en desgewenst daaraan gekoppeld een premiespaarregeling in te voeren. Kenmerk van de spaarloonregeling is dat een personeelslid hetzij maandelijks, hetzij eenmaal per jaar tot een bepaald maximumbedrag (thans: fl. 128,42 per maand, of fl. 1.541,- per jaar) kan sparen op zijn bruto-salaris. Het op het bruto-salaris in te houden bedrag is onbelast en er worden geen sociale premies op ingehouden. Het bedrag wordt gestort op een aparte rekening en dient vier jaar te worden vastgezet. Bij de premiespaarregeling kan per maand een deel van het netto-salaris worden gespaard. Over het gespaarde bedrag wordt door de TUE een belastingvrije premie toegekend. Het maximaal te sparen bedrag bedraagt thans fl. 85,58 per maand. De door de TUE toe te kennen premie bedraagt voor 1994 fl. 100,- op jaarbasis. Ook hier geldt dat het spaarbedrag vier jaar wordt vastgezet. Aan de spaarloonregeling kunnen alle personeelsleden (met uitzondering van student-assistenten) deelnemen. Aan de premiespaarregeling kunnen alleen

degenen deelnemen die ook gebruik maken van de spaarloonregeling. Zowel voor de spaarloonregeling als voor de premiespaarregeling geldt een minimum te sparen bedrag van Hfl. 25,- per maand. Voor het jaar 1994 geldt dat men als datum van deelname kan kiezen tussen hetzij 01-01-1994, hetzij 01-07-1994. In de toekomst geldt dat toetreding alleen per 1 januari mogelijk is. Nadere meer gedetailleerde informatie over de spaarloonregeling en premiespaarregeling wordt binnenkort aan alle personeelsleden toegezonden. Met betrekking tot de uitvoering van genoemde regelingen heeft de TUE een contract gesloten met de ING-bank. Tenslotte: invoering van bovengenoemde regelingen betekent dat de tot nu toe geldende Premiespaarregeling Rijksambtenaren (RAS-regeling) komt te vervallen. De genen die via de RAS-regeling sparen, ontvangen over de gevolgen van het vervallen van die regeling persoonlijk bericht.

Bijeenkomst over zeer snelle chip

Op maandag 20 juni om 11.30 uur houdt de firma Silicon Graphics een persbijeenkomst op het Rekencentrum van de TUE. Tijdens deze bijeenkomst zal gesproken worden over 's werelds snelste supercomputing microprocessor, de 64-bit RISC MIPS R8000 chip set. Deze chip set zal binnenkort geïnstalleerd worden in de Supercomputer van het RC. Voor medewerkers van de TUE die over de R8000 meer willen weten zal er een aparte sessie gehouden worden, voorafgaand aan de persbijeenkomst. Deze sessie zal plaatsvinden van 10.30 tot 11.15 uur. Belangstellenden kunnen zich vóór 17 juni opgeven bij het secretariaat van het RC.

Columnwedstrijd

De Volkskrant organiseert een columnwedstrijd met als thema de haat-liefde verhouding tussen leerlingen/studenten en docenten in het onderwijs. De deelname staat open voor scholieren uit de twee hoogste klassen van het voortgezet onderwijs, studenten en docenten. Voor de scholieren en studenten luidt het onderwerp: *Mijn docent*. Het onderwerp voor docenten en hoogleraren is: *Mijn leerling*. De column mag maximaal 500 woorden tellen en moet 15 juli binnen zijn bij: Postbus 1002, 1000 BA Amsterdam, o.v.v. columnwedstrijd. De hoofdprijs voor scholieren bestaat uit een reis voor twee personen naar een Europese hoofdstad. Voor docenten wordt als hoofdprijs een boekenbon van 250 gulden uitgereikt. De winnende inzendingen worden 5 oktober gepubliceerd in het katern 'Kiezen na school'.

IRCE viert tienjarig bestaan

Het IAESTE Reception Committee Eindhoven (IRCE) viert dit jaar haar tienjarig bestaan. Naar aanleiding hiervan organiseert zij komende week een aantal activiteiten, zoals een excursie, een receptie en een barbecue. In 1982 is een groepje enthousiaste studenten en Tanya den Haan (Bureau Buitenland) begonnen met de opvang van buitenlandse studenten, die via IAESTE naar Eindhoven kwamen voor een stage. Dit leidde in 1984 tot de officiële oprichting van de vereniging. De doelstelling van de vereniging is het organiseren van een sociaal programma voor de buitenlandse studenten om hen kennis te laten maken met de Nederlandse cul-

tuur en hen in contact te brengen met andere studenten. Daarnaast zorgt het werk van IRCE ook voor een stuk promotie van Eindhoven en de TUE in het buitenland. Het programma tijdens de lustrumweek vormt een goede afspiegeling van het opvangwerk van IRCE: in het weekend van 17 tot en met 19 juni gaat het IRCE met ruim twintig studenten mountainbiken in de Ardennen en op 24 juni is er een barbecue voor leden en oudleden van het IRCE en uiteraard zijn ook hierbij de buitenlandse studenten aanwezig. Voor meer informatie zijn in ieder geval op woensdagen tussen 11.30 en 13.30 uur IRCE leden aanwezig in het IRCE kantoor (tst. 2346), W-hal 1.30 (naast de loopbrug).

promoveren?
Vraag onze brochure "van kopij tot boek"

ICG printing by

Postbus 509 - 3300 AM Dordrecht
Tel. 078-511377

Drastische vernieuwing is noodzaak bij W

Werktuigbouwkunde heeft geen geld voor circa vijftig formatieplaatsen

De faculteit Werktuigbouwkunde zal in 1997 een zodanig financieel tekort hebben dat vijftig formatieplaatsen niet meer bekostigd kunnen worden. Decaan prof.dr.ir. Schouten schetste voor de faculteit in een algemene bijeenkomst het toekomstperspectief, zowel op het gebied van noodzakelijke vernieuwingen als de even noodzakelijke bezuinigingen. Hij riep de werktuigbouwers op vooral waardering voor elkaars werk te hebben.

Fred Gaasendam

'We hebben een groot probleem. Ik denk dat we op dit moment tegen zaken aanlopen die ons als faculteit Werktuigbouwkunde nooit eerder overkomen zijn.' Aan het woord is prof.dr.ir. Jeu Schouten, decaan van Werktuigbouwkunde, tijdens een bijeenkomst voor de gehele faculteit op donderdag 9 juni. In de loop van de ongeveer drie kwartier durende bijeenkomst werd langzaam aan duidelijk waar Schouten het over had: de faculteit verkeert, evenals andere faculteiten, in geldnood en kan in de toekomst niet meer alle formatieplaatsen bekostigen. In totaal gaat het om circa vijftig plaatsen in 1997. Schouten schetste in zijn verhaal twee zaken 'die qua oorzaak niets met elkaar te maken hebben, maar waar we wel hard aan moeten werken.' Hij doelde op zowel de vernieuwingen in de faculteit als de financiële problemen. Met betrekking tot vernieuwing van de faculteit merkte hij op dat 'dit absoluut nodig is. Wij zijn toe aan revisie van al datgene wat we hier doen op onderwijs- en onderzoekgebied. De financiële tekorten zijn los van het eerste, de vernieuwingen, ontstaan. De twee vallen nu in de tijd wel samen. Dat maakt het tot een echt stevig probleem.'

Evenwicht

Met betrekking tot revisie van de huidige activiteiten stelde Schouten dat er een nieuw curriculum nodig is bij Werktuigbouwkunde. Voor de komende eerstejaars is een en ander inmiddels gerealiseerd. 'De studenten mogen niet uitgekeken raken op het produkt dat wij op de markt brengen', aldus Schouten, 'want dan verliezen we studenten aan andere instellingen en gaan de aantallen naar beneden. Die aantallen gaan natuurlijk overal omhoog, maar bij ons nog wat extra.' Volgens Schouten heeft de industrie behoefte aan een werktuigbouwkundig ingenieur met een evenwichtig opleidingsniveau. Fundamentele en toegepaste kennis dienen op evenredige wijze bij een ingenieur aanwezig te zijn. Op het gebied van onderzoek stelde Schouten dat de adviezen van de onlangs gehouden onderzoekvisite, om meer te werken aan wetenschappelijke output, ter harte moeten worden genomen. Verder zei hij: 'We moeten binnen onze faculteit komen tot samenwerking tussen groepen die sterk zijn in de wetenschappelijke onderbouwing van dat wat je voor Werktuigbouw nodig hebt en groepen die dichter tegen de industrie aanzitten en met die fundamentele kennis aan de slag gaan. Die samenwerking voeren we op een aantal plaatsen al uit, maar hier en daar moeten we er nog aan wennen. Het is in ieder geval nodig dat we meer waardering voor elkaars werk gaan opbrengen.' Schou-

ten benadrukte overigens dat de faculteit zelf de inhoud van het vak Werktuigbouwkunde moet bepalen, en dat dat niet gedaan moet worden door externe krachten. 'Het is niet zo dat als iets als niet goed beoordeeld wordt (door een visitatiecommissie -red.), we moeten zeggen 'doe het dan maar weg', nee, als we als faculteit ervan overtuigd zijn dat een bepaald vak noodzakelijk is, dan moeten we ervoor zorgen dat het beter wordt.'

Terugloop belangstelling

De financiële tekorten hangen als een molensteen om de nek van de faculteit, zo bleek uit het vervolg van het verhaal van Schouten. Het inzakken van het aantal inschrijvingen bij Werktuigbouwkunde noemde Schouten 'dramatisch'. 'De prognose komt uit op een aantal van 155 studenten en we komen van 250.'

Voor een deel hadden we het kunnen weten, vond Schouten. Per slot van rekening, zo stelde hij, werd de huidige generatie studenten negen tien jaar geleden geboren. Maar hij liet niet na op te merken dat het misschien ook aan teruglopende belangstelling voor Werktuigbouwkunde in Eindhoven zou kunnen liggen. Schouten vertaalde de financiële problemen in formatieplaatsen die de komende jaren niet te bekostigen zijn. Op de overheadprojector toonde hij een sheet waarop voor de nabije toekomst de tekorten per jaar stonden aangegeven. In 1995 heeft Werktuigbouwkunde geen geld genoeg om 44 formatieplaatsen te bekostigen; in 1996 zijn dat 41 plaatsen; in 1997 49; in 1998 61 en in 1999 56. Schouten stelde het aantal op globaal 50 formatieplaatsen in 1997, een hoog getal, in aanmerking genomen dat er op dit moment 207 formatieplaat-

sen zijn bij Werktuigbouwkunde (inclusief de vacatures). Een oplossing voor de financiële problemen had Schouten nog niet paraat. 'Ik had me voorgenomen hier het probleem te schilderen, niet om oplossingen aan te dragen', aldus Schouten. Hij gaf wel aan welke kant het op moet. Bezuinigen ligt natuurlijk voor de hand. Maar ook toename van middelen uit de tweede en derde geldstroom. Een voorbeeld is het enige tijd geleden gestarte UTI (Universitair Technologisch Instituut). 'Dit moet allemaal geschieden zonder ons te verkopen aan een bedrijf', aldus Schouten. 'De eigen onderzoekslijn moet behouden blijven.' Verder haalde hij ir. Joris van Bergen van het CvB aan, die met betrekking tot de TUE gezegd had dat de universiteit 'smaller en gespiegder' moest worden. Schouten: 'Natuurlijk neemt een bedrijf bij voorkeur afscheid van mensen die weinig inzet tonen voor het bedrijf. Daar moeten we voorzichtig mee omspringen, maar het moet weleens een keer gezegd worden.' Het faculteitsbestuur zal in de komende maanden het personeel van Werktuigbouwkunde geregeld informeren over de voortgang bij de oplossing van de financiële problemen.

'De studenten mogen niet uitgekeken raken op het produkt dat wij op de markt brengen', aldus prof. dr.ir. Jeu Schouten. Foto: RF

Businessplan voor TUE-infolab

Prof.dr.ir. Egbert-Jan Sol van Technische Bedrijfskunde/FT wil de komende maanden een actieplan opstellen voor een 'TUE-infolab en Info-highway'. Hij roept daarbij de hulp in van iedereen die geïnteresseerd is in het werken met toepassingen op de elektronische snelweg. Studenten of aio's kunnen in ieder geval studiepunten krijgen voor het vak 1K110. Resultaat van deze zomerse inspanningen moet een businessplan zijn dat interessant genoeg is om investeerders uit het bedrijfsleven over de streep te trekken. 'De elektronische snelweg is in Amerika inmiddels een hot item', aldus Sol. 'De ontwikkelingen op dit terrein gaan zeer snel en zullen op termijn verstrekende gevolgen hebben. Dit geldt ook voor onze regio. Omdat Philips geboden is, probeer ik nu op een enigszins onorthodoxe wijze verspreide kennis en organisatietalent op de TUE te bundelen. Uiteindelijk zijn wij één van de eersten en weinigen in de regio die snel deze nieuwe technologie kunnen omzetten in applicaties voor onszelf, de TUE, alsmede de bedrijven en andere maatschappelijke instellingen in onze regio.' Sol denkt dat op korte termijn grote voordelen te behalen zijn met de bundeling van kennis en krachten van de TUE. 'Het plan dat deze zomer tot stand moet komen, moet leiden tot een technologiebroedplaats, een 'TUE-infolab', waar TUE'ers kunnen experimenteren met applicaties van de info-highway. Dan denk ik bijvoorbeeld aan thuiswerkplekken, om via de kabel van de televisie direct met de TUE te communiceren via ISDN.

Met video-on-demand is het ook mogelijk om een college thuis te volgen. Je kunt ook denken aan video-conferencing voor bijvoorbeeld onderzoekscholen. Egbert-Jan Sol gaat bij het opstellen van het plan niet over één nacht ijs. Resultaat van de inspanningen in de zomermaanden moet een degelijk en vooral concreet plan opleveren, met beschrijvingen van producten en applicaties, gebruikers en financiers. In eerste instantie moet de basiskennis van deelnemers worden opgevijsd en vervolgens dienen de applicatierichtingen te worden vastgesteld. In de fasen daaropvolgend komen er gesprekken met bijvoorbeeld het Rekencentrum, Surfnat, andere universiteiten, Economische Zaken en Philips. Uiteindelijk dient er besluitvorming gepleegd te worden over het geheel. Sol: 'Voor het realiseren van dit plan zijn creatieve geesten, technici voor datacommunicatie, organisatoren, dromers, probleemoplossers en geïnteresseerde gebruikers-in-spe nodig.' Voor financiering van zijn plan denkt Sol vooral aan subsidiëring op nationaal en Europees niveau, alsmede door deelname van het regionale bedrijfsleven en (semi)-overheid. Sol geeft op 24 juni en 1 juli om 15.00 uur de eerste bijeenkomsten over het TUE-infolab. De bijeenkomsten worden gehouden in de kopzaal van gang D in het Paviljoen. Een uitgebreidere tekst is op Internet onder 'tue.misc' te vinden.

(FG)

Personeelsvereniging

Happy Hour PVOC

Op donderdag 30 juni wordt er, ter afsluiting van het seizoen, weer een 'Happy Hour' gehouden in het PVOC. Dus vanaf 16.30 uur twee drankjes voor de prijs van één! Gedurende de maand juli is het PVOC gesloten. Vanaf donderdag 4 augustus is het PVOC weer wekelijks geopend vanaf 16.30 uur.

Agenda Juni

za 18 dagtrip Phantasialand
do 30 'Happy hour' PVOC

Reduktieburo

Juni-Aanbiedingen

Tekstmarker (in vier kleuren)	fl. 1,00
Chris de Burgh - This Way Up	fl. 28,00
Kodak Star 875 Compactcamera	fl. 120,00
3½" DD Diskettes Maxell	fl. 12,00
3½" DD Diskettes Witmerk	fl. 9,25
Universele afstandsbediening	fl. 95,00
Reduktiekaart verlengen	fl. 2,50
Blijvende prijsverlaging op computers	3%

Vanaf 6 juli is het Reduktieburo geopend op woensdag én vrijdag!

Lezing Vredescentrum over verkiezingen

Woensdag 29 juni verzorgen oud-minister van Justitie en Defensie prof.mr. Job de Ruiter en brigade-generaal b.d. Henny van der Graaf, adviseur van de Bestuurscommissie Vredescentrum TUE, een inleiding over de eerste democratische verkiezingen in Zuid-Afrika en de voorbereidende en uitvoerende rol daarbij van de waarnemers van de Europese Unie. Dorgelozaal van het bestuursgebouw, om 12.45 uur.

Besluitenlijst College van Bestuur

Besluitenlijst van de 1072e vergadering van het college van bestuur d.d. 26 mei 1994
8076. De besluitenlijst van de 1071e vergadering van het College van Bestuur d.d. 19 mei 1994 wordt vastgesteld.

8077. Personeelsvoorstellen

A. Bouwkunde

Het college besluit prof.ir. H. Wagter te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Computergesteund Ontwerpen' voor de periode van 1 juni 1994 tot en met 31 december 1996.

B. Elektrotechniek

Het college besluit prof.ir. M.Th.M. Segers te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Foutendetectie, diagnostiek en testbaarheid van digitale schakelingen' voor de periode van 1 november 1994 tot 1 november 1997.

C. Elektrotechniek

Het college besluit prof.ir. H.H. Overbeek te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied '(Openbare) Electriciteitsvoorziening' voor de periode van 1 juni 1994 tot 1 juni 1999.

D. Elektrotechniek

Het college besluit prof.ir. F. van den Dool te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Communicatiecentrales en netwerken' voor de periode van 1 april 1994 tot 1 april 1997.

E. Elektrotechniek

Het college besluit prof.dr.ir. R.J. van den Plassche te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Telecommunicatie-circuits' voor de periode van 1 september 1994 tot 1 september 1997.

F. Elektrotechniek

Het college besluit prof.dr.ir. C.J. Koomen te herbenoemen als deeltijd hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Digitale Bouwstenen' voor de periode van 1 september 1994 tot 1 september 1997.

G. Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen

Het college besluit dr. A.E. Szirmai te benoemen tot hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Internationale Technologische Ontwikkelingsproblematiek' met ingang van 1 september 1994.

8078. Benoemingen

Centrum voor didactiek van de technische vakken

Het college besluit ing. F.L. Langemeijer te benoemen in het bestuur van het Centrum voor didactiek van de technische vakken per 1 juni 1994.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren

Faculteit W&M

Vakgroep Psychologie en Taak in de Techniek

Bij de vakgroep Psychologie en Taak in de techniek bestaat een vacature voor een:

Assistent in opleiding

V31139

Algemeen: De vakgroep Psychologie en Taak in de Techniek richt haar onderzoek en onderwijs op de wisselwerking tussen technologie-ontwikkeling en de individuele gebruiker van technologie. Het doel van het AIO-project 'tijdsperceptie en onzekerheid bij de beoordeling van technische milieurisico's' is om de psychologische processen te onderzoeken die de grondslag vormen voor de perceptie en evaluatie van geleidelijk toenemende technische risico's voor ecosystemen. Belangrijke vragen die in dit project behandeld worden zijn: welke tijdschaal (in termen van maanden, jaren, decaden of misschien zelfs eeuwen) hanteren mensen bij de verschillende milieurisico's? In hoeverre denken zij in termen van toekomstige generaties en in welke mate beïnvloedt dit hun huidige gedrag? Hoe gevoelig zijn mensen voor geleidelijk groeiende milieurisico's en kunnen ze het effect van dagelijkse risico's op lange termijn (nauwkeurig) inschatten? Hoe gaan mensen om met milieurisico's waarbij exacte kansen en gevolgen onbekend zijn. Meer in het bijzonder: hoe reageren ze op dergelijke risico's waarbij het tijdsaspect van de mogelijke gevolgen slechts bij benadering geschat kan worden? Het project vereist zowel theoretisch als empirisch werk. Het dient te resulteren in een beter begrip van het tijdsaspect dat ten grondslag ligt aan milieurisico's en te leiden tot praktische suggesties voor de verbetering van het beleid ten aanzien van milieurisico's.

Gevraagd: U bent afgestudeerd in de Cognitieve of Sociale Psychologie of u bent afgestudeerd in Techniek en Maatschappij met kennis van cognitieve processen. U heeft bij voorkeur gedegen kennis van onderzoeksmethodologie, ervaring met experimenteel onderzoek en affiniteit met de problematiek van technologische milieurisico's.

Aanstelling: Het betreft een full-time aanstelling voor een periode van 4 jaar. Na het eerste jaar vindt er een evaluatie plaats.

Salaris: Bedraagt in het eerste jaar f 2.003,- bruto per maand, oplopend tot f 3.573,- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen: Voor een projectbeschrijving kunt u contact opnemen met mevrouw A. de Zeeuw, telefoon 040-474409, inhoudelijke informatie krijgt u bij prof. dr. G. Keren, telefoon 472845 of prof. dr. C. Midden, telefoon 472635/474576. Voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot ir. F. Mientjes, telefoon 474409.

Uw schriftelijke sollicitatie binnen 2 weken richten aan de Faculteit W&M, t.a.v. drs. F. Slobbe, directeur beheer van de faculteit, HG. 9.13 onder vermelding van het vacaturnummer V31139.

Faculteit Scheikundige Technologie

Vakgroep Vaste Stof en Materialen

Bij de vakgroep Vaste Stof Chemie en Materialen van de Faculteit Scheikundige Technologie bestaat een vacature voor een:

Vakgroepssecretaresse

V37305

Taken: Het verrichten van secretariaatswerkzaamheden ten behoeve van de vakgroep. Deze werkzaamheden bestaan onder meer uit het volgende; het verzorgen van de correspondentie; het verzorgen van de archieven van de hoogleraren en de vakgroep; het notuleren van vergaderingen; het aannemen van telefoongesprekken, maken van afspraken, bijhouden van de agenda's, etc.; het typen van publicaties, verslagen en college-dictaten in het Nederlands of de moderne talen (voornamelijk Engels).

Gevraagd: VWO opleiding alsmede secretaresse-opleiding; Vaardigheid in de Engelse taal; Ervaring met tekstverwerkende apparatuur (WP 5.1);

Aanstelling: De aanstelling zal geschieden voor een proeftijd van maximaal twee jaar, met uitzicht op een vast dienstverband.

Salaris: Het salaris bedraagt afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 3.552,00 bruto per maand.

Inlichtingen: Betreffende de functie: Prof. dr. R. Metselaar, telefoon 040-473122. Overige informatie: dhr. P. van den Bosch, tel. 040-474966. Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen te richten aan de Directeur Beheer van de faculteit Scheikundige Technologie onder vermelding van het vacaturnummer: V37305.

Culturele studentenverenigingen vinden onderdak in oud klooster

Eindelijk is het dan zover: na bijna een jaar onderhandelen tekenden de SSE en de gemeente Eindhoven het voorlopige huurcontract voor het oude klooster aan de Kanaalstraat. Daarmee werd de eerste concrete aanzet gegeven voor Eindhoven studentestad. Maar belangrijker is dat er een oplossing in zicht komt voor het nijpende ruimtegebrek voor de culturele studentenverenigingen van de SSE. Daartoe behoren Doppio, Quadrivium, Dekate Mousa, de Big Band Studentproof, Footloose en ESGM Modern. In het klooster is momenteel de School voor Drama van de Hogeschool Eindhoven gevestigd.

Gerard Verhoogt

Wethouder Wil van Zon (cultuur, onderwijs en volkshuisvesting) en wethouder Nico van der Spek (ruimtelijke ordening en stedelijk beheer) tekenden dinsdag 7 juni namens B&W. Namens de SSE tekenden voorzitter ir. Coen Stroeve en secretaris Bob de Jonge. Daarmee werd de eerste stap gezet. Want een aantal zaken (zoals de huur, de verbouwing) moet nog geregeld worden. Ongeveer een jaar geleden begon Jan Reijs (sectie Cultuur van de SSE) met de eerste onderhandelingen. Die liepen in eerste instantie stuk op de te hoge huurprijs, waarna de gemeente Eindhoven zijn kunstbezit in het gebouw onder wilde brengen. Dat ketste af en de SSE kwam weer in zicht. Nieuwe onderhandelingen brachten de oplossing voor het financiële geschil. Het wachten was op goedkeuring van het B&W. Die liep vertraging op door de gemeenteraadsverkiezingen.

Dringen

Het pand in de Kanaalstraat moet de oplossing brengen voor het structurele ruimtegebrek voor de verenigingen, die nu in de Bunker (of elders) zitten. Want Footloose kan met haar 200 leden per jaar niet in de Bunker. Per jaar betaalt Footloose fl. 11.000,- aan zaalhuur, naast de honoraria van de docenten. Het ontbreken van een kantoor of administratieve ruimte betekent extra organisatorische rompslomp. Bovendien worden besproken zalen regelmatig afgezegd, zodat er op het laatste moment voor vervanging gezorgd moet worden. Dat blijkt (negatieve) gevolgen te hebben voor vervolgcursussen. Een ledenstop kent Footloose echter niet, wel bij Doppio. Niet meer dan 60 studenten kunnen lid worden. Deels door ruimtegebrek, deels doordat dan nieuwe begeleiding aangetrokken en betaald moet worden. Het grootste probleem is echter dat Doppio de grote zaal van de Speeldoo's deelt met Quadrivium en de Big Band. Die produceren zoveel geluid dat de Doppianen elkaar niet meer kunnen verstaan. Vooral op het eind van het jaar is het dringen: Doppio oefent extra voor de naderende uitvoeringen, zo ook Quadrivium en de Big Band. Daarnaast beschikt Doppio nog over twee kleine ruimtes in de Speeldoo's. Die zijn lang niet altijd geschikt voor de spel oefeningen. Met andere woorden: Doppio huurt drie ruimtes per week extra en volgend jaar vier.

Wachtlister

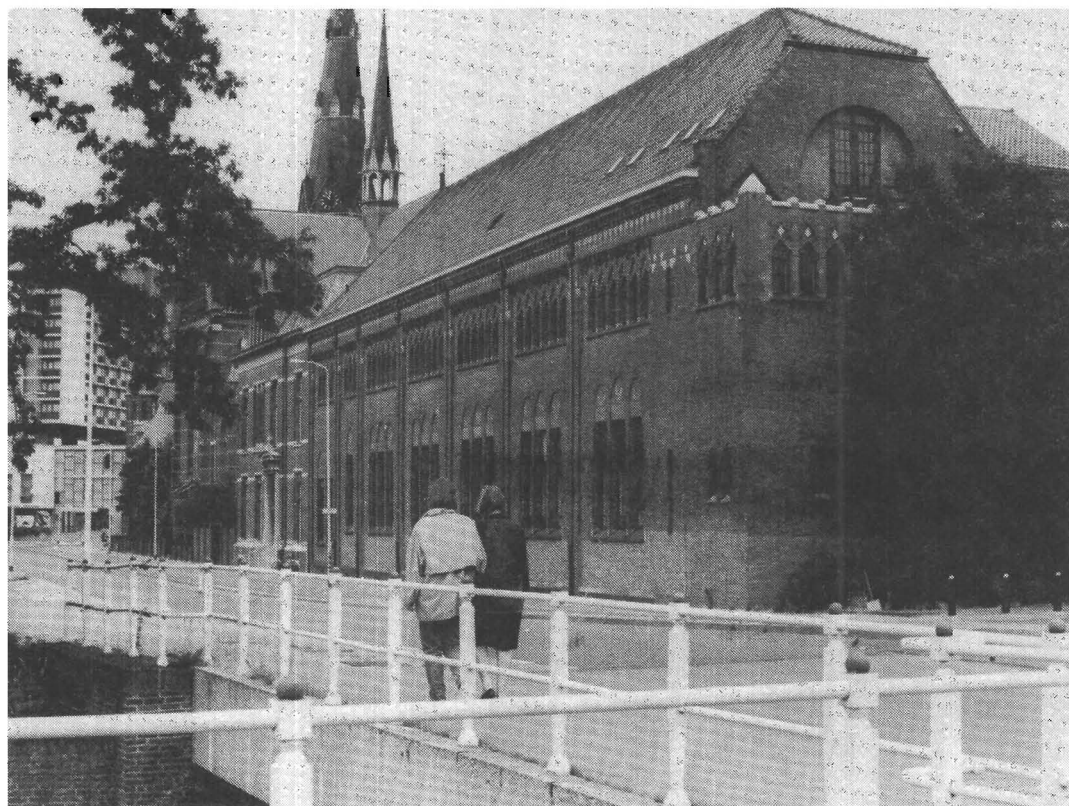
ESMG Modern, die bekende groepen als Plunk, Bedrock City en Hot Pursuit herbergt onder haar 70 leden (20 bands), verhuist als enige niet naar de

Kanaalstraat. Er is namelijk uitbreiding aangevraagd in de Bunker, waar Modern een véél te kleine oefenruimte heeft. Er bestaat een wachtlister van zo'n vijftig personen, ofwel twaalf bands. Modern wil om meerdere redenen in de Bunker blijven. Ten eerste is de huidige ruimte geluidsdicht gemaakt en de investering hiervoor is nog niet afgelost. Op de tweede plaats verhuurt Modern de PA-installatie aan verenigingen in de Bunker en ten derde voelt Modern zich wel thuis in de

Dekate Mousa heeft momenteel in de Bunker zegge en schrijve één doka, die de vijftig leden met elkaar moeten delen. Toch heeft Dekate Mousa geen ledenstop ingevoerd. In de doka kunnen -als het moet- twee mensen tegelijk werken, dat wil zeggen dat hooguit iemand kan afdrukken terwijl een ander zijn rolletje ontwikkelt. Wie van de doka gebruik wil maken, is vaak op de avond of het weekend aangewezen. Werktijden na middernacht zijn ook bepaald niet ongebruikelijk. Dankzij de medewerking van de Mensa kan Dekate Mousa terecht in de vergaderkamer voor de ledenavonden, want in de eigen gemeenschappelijke ruimte kunnen nog geen tien mensen zitten. Voor de Kanaalstraat hoopt Dekate Mousa op een tweede doka.

Onderling contact

De grootste winst van huisvesting aan de Kanaalstraat is echter het cultureel studentencentrum op zich, zoals de TU Delft die al sinds jaar en dag heeft.

Bunker. Door het gebrek aan ruimte gaf Modern nauwelijks of geen ruchtbaarheid aan haar bestaan de laatste jaren. Waarschijnlijk lopen er nog veel meer kandidaatleden rond met ambities om in een band te spelen.

Middernacht

Tweederde van Quadrivium oefent niet in de Bunker, maar elders. Het koor Vokollage bijvoorbeeld oefent al sinds haar oprichting (30 jaar geleden!) in de Senaatszaal. De overlapping met Doppio speelt ook Quadrivium parten: als de een oefent kan de ander dat niet doen omdat de ruimte te gehorig is. Daarnaast wil de Big Band bijvoorbeeld wel eens workshops organiseren, wat met deze regeling (één avond per week is de zaal beschikbaar) niet te doen is. Foto- en filmvereniging

Alle verenigingen hechten grote waarde aan het onderlinge contact. Naast het opheffen van het ruimte tekort, waardoor meer studenten mee kunnen doen, kan men nu ook gezamenlijke activiteiten gaan ondernemen. De gedachten gaan uit naar méér workshops en gezamenlijke producties van bijvoorbeeld toneel, muziek en dans. Inmiddels is een bouwcommissie opgericht, waarin van alle verenigingen twee leden vertegenwoordigd zijn. De commissie moet voor de verdeling gaan zorgen, maar wil zich ook buigen over het geplande en gewenste cafégedeelte. Waarmee de Kanaalstraat duidelijk meer 'dan een oefenhok' moet worden.

SSE en de gemeente Eindhoven tekenden het voorlopige huurcontract voor het oude klooster aan de Kanaalstraat. Foto: John Claessens

Groningse administratie raakt langzaam op orde

Er worden minder fouten gemaakt bij de landelijke registratie van studenten. Dus gaat er ook minder mis bij de studiefinanciering. Dat is het resultaat van een operatie waarin het Centraal Register Inschrijvingen (CRI) compleet wordt opgeschoond. Het is nog niet allemaal rozegeur: zo brengen tweelingen het Groningse systeem nog geregeld in de war en kan elke mutatie nieuwe fouten opleveren. Maar bij de IB-groep en het ministerie overheerst optimisme, ook over de uitvoering van de tempobeurs. En over de samenwerking met universiteiten en hogescholen: 'We zijn niet vechtend met elkaar over straat gerold.'

HOP, Frank Steenkamp

'Chaos bij studiefinanciering: ruim 10.000 studenten ten onrechte hun beurs kwijt'; dat nieuws is nog geen twee jaar oud. Inschrijvingsgegevens, geregistreerd bij de Informatiseringsbank (nu: Informatie Beheer Groep) bleken op grote schaal niet te kloppen, zodat studenten per abuis hun beurs werd onttrokken. Maar de laatste tijd wordt het stiller rond Groningen. Dat komt door een verbeterproject, waarin de IB-Groep samen met universiteiten en hogescholen stapsgewijs het Centraal Register Inschrijvingen opknapt. Dat was ook bittere noodzaak. En het begon wat de instellingen betreft met frisse tegenzin, onder druk van het ministerie. Maar vorige week werd het project toch met vriendelijke woorden formeel afgerond, op een studieconferentie in Zwolle. We spraken vooraf met twee verantwoordelijke directeurs: dr. ir. C. Van Eykelburg van de IB-groep en drs. A.W. van Beek Calkoen van de Zoetermeerse directie HBO. Van Beek: 'We hebben leren samenwerken. En de instellingen zijn gaan beseffen hoe groot hun belang is bij een perfecte studentenregistratie. Hun inkomen hangt er nota bene van af.' Zowel bij universiteiten en hogescholen als in Groningen worden nu minder fouten gemaakt. Maar instellingen en studenten willen natuurlijk liever geen enkele fout. Want op 1,3 miljoen registraties van studenten betekent zelfs een fractie van één procent nog vele probleemgevallen. En die wekken toch ergernis. Dus is er voor de verbeteraars nog steeds werk.

Meerlingen

Alleen al over de naam en identiteit van studenten ontstond de laatste jaren vaak verwarring. Had je school ooit een van je voorletters verkeerd opgegeven, dan kon het voorkomen dat Groningen lange tijd twee dossiers van je bijhield, met alle onaangename gevolgen vandien. Of andersom: heette je Van der Berg, dan liep je kans dat Groningen je verwarde met een Van den Berg die op dezelfde dag geboren was. Je was dan ongewild tweeling geworden. En het uit elkaar houden van een echte tweeling leek de IB-Groep zelfs nooit te leren. Volgens drs. R. Ramdas van de studentenadministratie van de Universiteit Utrecht, bleken onlangs nog ruim 5.000 van dergelijke fouten in de registers te zitten. Dit probleem wordt nu aangepakt. Tot nu toe kwamen naamgegevens op diverse manieren bij de verschillende administraties van de IB-groep binnen: van je oude school, via een formulier en van universiteiten of hogescholen. Er konden op die manier veel fouten

inluipen. Van Eykelburg: 'We zijn nu bezig één centraal bestand van namen en adressen zo te vormen, dat het voor alle onderdelen van de IB-Groep als basis kan dienen. Volgend jaar wordt dat gekoppeld aan de bevolkingsregisters. Vanaf dat moment hebben we één ondubbelzinnige bron en is het meerlingenprobleem opgelost.'

Beroepszaak

Verwarring bestaat er ook over het studieverleden; de basis voor de nog openstaande inschrijvingsduur. Zo kreeg een student van de Universiteit Utrecht vorig jaar ten onrechte te horen dat zijn inschrijvingstijd op was. Hij had ooit 18 maanden op de hotel-school gezeten, maar in Groningen was dat geregistreerd als twee volle jaren. Pas na een beroepszaak kreeg hij gelijk en kon hij nog zes maanden doorstuderen. Andere studenten werden juist niet gewaarschuwd als ze een half jaar te lang ingeschreven stonden, waarna ze later alsnog beurs moesten terugbetalen en een forse boete kregen voor onrechtmatig bezit van een OV-kaart. Eykelburg: 'Dat studieverleden was een omvangrijk probleem. Vooral in de administraties van het hbo zaten, mede door recente fusies, veel fouten.' En die kwamen ook in Groningen terecht. Het corrigeren daarvan was een hoofddoel van het verbeterproject. Maar die bestandsvergelijking voor driekwart miljoen studenten uit het recente verleden bleek hardnekkige materie. Tussen Groningen en de instellingen moest eindeloos worden vergeleken en teruggekoppeld. En er ontbraken zoveel gegevens dat men voor het hbo besloot niet verder terug te gaan dan 1990 (voor de universiteiten was dat 1988). Tegelijk werd de afronding een half jaar uitgesteld, tot 1 oktober aanstaande. 'Maar in oktober zijn de administraties gelijk', denkt Van Eykelburg. 'Het verleden is dan zoveel mogelijk op orde. Daarop kan je verder bouwen met een jaarlijkse vergelijking van bestanden. Elke instelling wordt dan voor het juiste aantal studenten betaald, en elke student kan tijdig te horen krijgen dat zijn inschrijvingsduur begint op te raken.' Het klinkt ideaal. Maar Eykelburg geeft toe dat er straks ook nog fouten kunnen ontstaan. Alleen de kans daarop wordt kleiner.

Foutmelding

Een hardnekkig probleem is nog steeds de omslachtige verwerking van wijzigingen. De ervaring van universiteiten leert dat daar soms drie maanden mee verloren gaan. Vooral bij het overstappen naar de ene naar de an-

dere instelling geeft dat vaak verwarring. Een wijziging door je vorige hogeschool (zoals: het afstuderen) is nog niet in het CRI-HO verwerkt; je nieuwe opleiding krijgt een 'foutmelding' uit Groningen. En het kost het nodige gedoe om dat recht te zetten. 'Maar die traagheid zit niet alleen bij ons', verdedigt Van Eykelburg zich. 'De ene instelling levert vaker een *up-date* dan de andere. En als het om een behaald diploma gaat: een student kan dat toch ook gewoon zelf laten zien?' 'Dit zijn wel de dingen waar het nu over gaat', legt Van Beek Calkoen uit. 'Het studieverleden is binnenkort goed vastgelegd en nu moeten nog de mutaties beter gaan lopen.' Hij meldt dat in overleg tussen ministerie, IB-groep en instellingen aan een kalender gewerkt wordt. Die moet zorgen dat alle gegevens in elk geval up to date zijn op belangrijke deadlines, zoals 1 december voor de bekostigde studentenaantallen en 1 november voor de tempobeurs.

Minnetje

De tempobeurs, dat wordt een belangrijke test voor de soepele uitwisseling van gegevens tussen Groningen, hogescholen en universiteiten. Van Eykelburg: 'Het principe is eenvoudig: voor elke student die de norm niet heeft gehaald, meldt een instelling een 'minnetje' aan het systeem. Bij Studiefinanciering signaleren we dat en sturen we die studenten een brief.' Maar de praktijk is ingewikkelder. Faculteiten moeten de feiten verzamelen en ze melden aan de centrale studentenadministratie; instellingen geven ze door aan het CRI-HO; en dan gaan ze naar het andere Groningse onderdeel, de Productgroep Studiefinanciering. 'En elke stap bij de uitvoering van de tempobeurs is een mogelijke bron van fouten', aldus Van Eykelburg. 'Dus vindt er een reeks checks plaats.' Mocht er iets misgaan, dan kan een student altijd nog in beroep gaan. 'Maar', voegt de IB-manager toe, 'ik heb geen aanwijzing dat er veel problemen komen, althans niet tussen instellingen en IB-Groep.' Die laatste inperking is bewust. Want het kan best dat sommige universiteiten en hogescholen intern nog flink met de tempobeurs zullen worstelen. Wat gebeurt er eigenlijk als een instelling geen enkel 'minnetje' meldt? Van Eykelburg: 'Dan doen wij niets. We nemen dan aan dat daar iedereen de norm heeft gehaald.' Van Beek: 'Maar het valt natuurlijk wel op.' Uiteindelijk moet iedereen zich verantwoorden bij de accountantscontrole. Voor niet-gemelde probleemgevallen moet daarna een boete betaald worden.

Accountants

Over de IB-Groep zelf zijn de externe accountants overigens eindelijk tevreden. Jarenlang werden bij de studiefinanciering teveel fouten gemaakt. Maar nu krijgt Groningen jaarlijks een goedkeurende verklaring. En uit die verklaring is ook af te leiden hoezeer het aantal fouten vermindert. Was volgens de accountants in 1991 nog 0,7

Vervolg op pagina 7

Mijn werk is mijn grootste hobby

Tineke Tolsma-van Agt koestert warme vriendschap voor Oost-Europeanen

'Een dag heeft 24 uur. Daarvan verslaap je er zes tot zeven. Je bent onderweg en moet boodschappen doen. Maar het grootste deel van de dag zit je op kantoor. Overdag is mijn kantoor mijn thuis. Daarom wil ik een leefbare kamer. Bovendien werk je in een gezellige omgeving prettiger.' Afgezien van wat apparatuur doet haar werkomgeving erg huiselijk aan door de collectie kinderportretjes en heel veel planten. Ter ere van een net overleden vriendin brandt een kaarsje. Tineke Tolsma-Van Agt werkt op 1 juli aanstaande al 31 jaar voor de TUE. Dat werk is tevens haar grootste hobby. Eén van de boeiendste facetten in haar werk vindt zij het communiceren met mensen.

Désiree Meijers

'De TUE is voor mij een fantastische werkgever. Je hebt hier vrijheid. Daar kun je verkeerdt mee omgaan en die vrijheid misbruiken. Ik bedoel met vrijheid de ontplooiingskansen die je krijgt. Initiatieven worden hier eerder gehonoreerd. In het bedrijfsleven is dit veel minder het geval, denk ik.' Nu zijn vrouwen nog altijd in de minderheid bij de TUE. Toen Tolsma begon was een vrouw helemaal een zeldzaamheid in dit mannenbolwerk. Een andere functie dan secretaresse was voor iemand van het vrouwelijke geslacht niet weggelegd. Ook niet voor Tineke. Zij begon bij de faculteit W als vakgroep-secretaresse. 'De mensen daar waren leuk om mee te werken. Minder leuk vond ik, dat ik niet begreep waar al die wetenschappelijk-technische zaken over gingen.' Als secretaresse van het faculteitsbureau kreeg ze echter meer met bestuurlijke en organisatorische zaken te maken, iets wat veel meer binnen haar eigen interessesfeer lag. Na een vervelend incident bij W belandde ze enige tijd in de ziektewet. Daarna kon ze bij personeelszaken aan de slag. 'Bij PZ was op dat moment er nauwelijks sprake van een secretariaat. Het eerste wat me te doen stond, was het organisatorisch op de rit te krijgen van

dat secretariaat. Ik veranderde het postsysteem, nam de bibliotheek onder de loop en schoonde het archief rigoureus op', zegt Tolsma terugblikkend. Vanaf het moment dat PZ in het

dels is een oppas overbodig, maar nog wekelijks komt Trudy even klussen en bijpraten.

Jonge geest

Sporten kan Tineke niet meer vanwege een rugblessure. Hooguit een stukje fietsen. Haar liefhebberijen liggen op een ander vlak. Vooral ontwikkelingen op software-gebied volgt ze met grote belangstelling. 'Dat getuigt van mijn flexibele, jonge geest', zegt ze lachend. Ook zingen doet ze graag. Daarbij was Tineke jarenlang actief als secretaresse voor de International Neighbourgroup. Echt actief is ze niet meer voor deze vereniging, die de belangen van de buitenlanders binnen de TUE behartigt. Maar indien nodig,

Overdag is mijn kantoor mijn thuis, vindt Tineke Tolsma. Foto: Hans van der Burgt/RF

Vervolg van pagina 6

procent van alle inningen en toekenningen onjuist, twee jaar later is dat aandeel gezakt naar 0,2 procent. Door het verbeterproject zal die trend zich waarschijnlijk nog doorzetten. De gegevens waar Groningen meewerkt worden steeds meer direct bij de bron gehaald. En na lang aandringen van de instellingen is ook de omgekeerde stap gezet: ze kunnen nu zelf on-line het register raadplegen. Ook dat vermindert het aantal misverstanden over het studieverleden van iemand. Van Beek: 'De volgende stap is dat een studentenadministratie zelf, op afstand, direct wijzigingen kan aanbrengen.' Maar dat is qua beveiliging nu nog een brug te ver. Voorlopig is hij al tevreden dat IB-Groep en instellingen hebben leren samen te werken: 'We zijn niet vechtend over straat gerold.' Ook bij de universiteiten en hogescholen zijn redelijk hoopgevende geluiden te horen. 'Er ontstaat in Groningen langzaam meer openheid', constateert Ramdas van de Universiteit Utrecht. En drs. A. Jonkman van de HBO-Raad vindt: 'Vroeger waren het echte scherpstijpers. Zij hadden altijd gelijk. Nu is men toch wat soepeler geworden.'

bestuursgebouw terechtkwam, opeerde de dienst in samenwerking met het bureau Rechtspositie en Arbeidsvoorwaarden Personeel (RAP). Tolsma coördineert nu de lopende zaken binnen het PZ-secretariaat. 'Ik vind dat op markante posities als een secretariaat, men elkaar moet kunnen vervangen bij afwezigheid. Zo is er altijd iemand aanwezig die de dagelijkse routinezaken kan afhandelen. Wat dat betreft hebben mijn collega Marianne Hafmans en ik een open hart voor elkaar.' Inmiddels loopt het secretariaat als een trein. Tolsma denkt er ook nog geen moment aan om op te houden. 'Ik ga door zolang ik kan. Werken is altijd mijn hobby geweest.' Ook toen ze op latere leeftijd moeder werd. 'Crèches vond ik geen fijne oplossing. Ik wilde de kinderen niet uit hun eigen omgeving halen. Als ik dat niet goed had kunnen regelen, was ik wel gestopt met werken. Maar vooral dankzij oppas Trudy, haar 'goudklompje in huis', heeft ze deze beslissing niet hoeven nemen en kon zij al die jaren 'zorgeloos' door blijven werken. Inmid-

springt ze bij als gastvrouw. Warme vriendschappen met vooral Oost-Europeanen zijn hieruit ontstaan. Diverse malen bezocht ze Polen, Hongarije en Tsjechië. 'Oost-Europa heeft me altijd getrokken. Niet zozeer vanuit politiek oogpunt (hoewel je dat wel mocht verwachten van de zus van Dries), maar om zelf te kijken wat er werkelijk waar was van hetgeen we hier in het Westen te horen kregen.' Met kerst bezoekt ze Rusland voor het eerst. Samen met haar oudste dochter, die net als mam, contacten legde tijdens een studiereis naar Minsk. Ze verheugt zich er nu al op.

Mens en werk

De TUE is een grote organisatie waar veel mensen misschien onopvallend, maar vaak met veel betrokkenheid hun werk doen. Cursor wil wekelijks iemand laten vertellen over zijn of haar werk en de mens achter het werk. In dit nummer Tineke Tolsma-van Agt. Al bijna 31 jaar vindt ze de TUE een fantastische werkgever. Vrijheid en ontplooiingskansen te over.

Hoeveel geld kun je een student laten lenen?

Studenten naar ver van keiharde bezuinigingen

Welk kabinet er ook komt, het staat vast dat de studenten opnieuw slachtoffer zullen worden van keiharde bezuinigingen. De studiefinanciering staat zoals altijd bovenaan de lijst. De studentenbonden vrezen het ergste. Kamerleden zijn nauwelijks optimistischer. Alles draait om één vraag: hoeveel kunnen studenten nog inleveren zonder dat de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in gevaar komt?

HOP, Pieter Evelein

'Dat de studiefinanciering onder het mes gaat staat als een metershoge paal boven water.' VVD-kamerlid J. Fransen is net terug van een briefing van het ministerie van Onderwijs. Het ziet er heel slecht uit voor de studenten, zegt hij. Alle toezeggingen van minister Ritzen over rust in het beursstelsel en dreigementen dat 'de rek er nu echt uit is' zullen waardeloos blijken te zijn. Er is gewoon te weinig geld en studiefinanciering is een zeer aantrekkelijke bezuinigingspost. Er is in één keer veel geld weg te halen, zonder dat daar contracten of akkoorden voor moeten worden opgebroken. Terwijl de Tweede Kamer de jongste bezuinigingsvoorstellen nog niet eens heeft behandeld, zijn de volgende plannen alweer in de maak. Hoe ver kan de studiefinanciering nog worden uitgekleed?

Principiële wijziging

De afgelopen jaren heeft zich een belangrijke principiële wijziging voorgedaan in de rol van de studiebeurs. In 1986, bij de invoering van het bestaande stelsel, was een belangrijk uitgangspunt dat studenten dankzij de beurs op eigen benen konden staan, 'onafhankelijk' van hun ouders. Een restant van de geest van de jaren '70. Dat uitgangspunt bleek in 1986 al direct onhaalbaar. Het was veel te duur om alle studenten een hoge basisbeurs te geven. In plaats daarvan kreeg elke student een beurs die hij kon aanvullen met een bijdrage van z'n ouders of een lening. Voor de lagere inkomens was de aanvullende beurs bedacht. Inmiddels is elke koppeling tussen beurs en onafhankelijkheid afgezworen. De omgekeerde weg is zelfs tot officieel beleid verheven. Elke keer als de basisbeurs wordt gekort moeten studenten met 'rijke' ouders thuis aankloppen voor een aanvulling op hun toelage. De redering hierachter luidt: Waarom moet het kind van een rijkbetaalde manager evenveel geld van de overheid krijgen als het kind van een onderhoudsmonteur? In feite is het van de zotte dat we die deniervelling niet veel eerder hebben aangepakt, zei minister Ritzen vorig jaar over de meest recente ingreep. Tot en met 1996 kort Ritzen drie jaar lang 45 gulden op de maandelijkse beurs van studenten op kamers. Thuiswonenden leveren 34 gulden in. Van ouders die meer dan 60.000 gulden verdienen wordt verwacht dat zij die korting (deels) voor hun rekening nemen. Studenten uit de lagere inkomens worden door de overheid gecompenseerd.

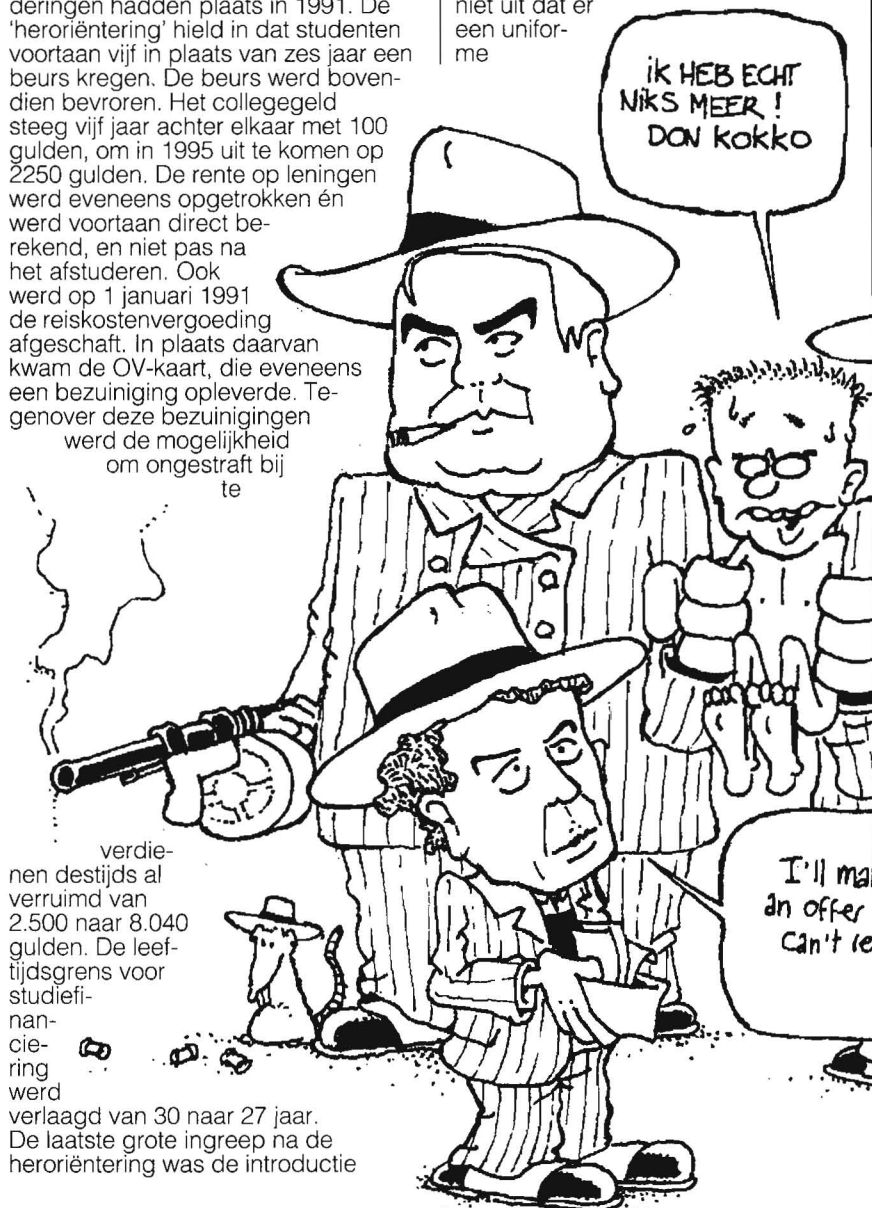
Lange reeks ingrepen

Niet alleen van de ouders wordt een steeds grotere bijdrage verwacht. Ook de student wordt steeds nadrukkelijker aangesproken. Een goede illustratie

hiervan is het wetsvoorstel *Student op eigen benen* (Stoeb), dat wellicht nog voor de zomer door de Tweede Kamer wordt behandeld. Het ademt een harde, zakelijke sfeer, die volgens kamerleden en studenten aangeeft welke kant het de komende jaren uitgaat met de studiefinanciering: studenten zullen een steeds lagere beurs krijgen en ze moeten maar zien hoe ze aan genoeg geld komen. Als hun ouders niet willen bijspringen, kunnen ze volgens Stoeb bij de overheid lenen. Daarbij doet het inkomen van de ouders niet meer terzake. Ook mogen studenten veel meer gaan verdienen: per jaar 15.000 in plaats van 8.040 gulden.

Het wetsvoorstel Stoeb is het min of meer logische vervolg op een lange reeks bezuinigingen en verbouwingen die het huidige stelsel van studiefinanciering sinds de invoering in 1986 heeft getroffen. De eerste grote veranderingen hadden plaats in 1991. De 'heroriëntering' hield in dat studenten voortaan vijf in plaats van zes jaar een beurs kregen. De beurs werd bovendien bevroren. Het collegegeld steeg vijf jaar achter elkaar met 100 gulden, om in 1995 uit te komen op 2250 gulden. De rente op leningen werd eveneens opgetrokken én werd voortaan direct berekend, en niet pas na het afstuderen. Ook werd op 1 januari 1991 de reiskostenvergoeding afgeschaft. In plaats daarvan kwam de OV-kaart, die eveneens een bezuiniging opleverde. Tegenover deze bezuinigingen werd de mogelijkheid om ongestraft bij te

van de tempobeurs, die in augustus 1993 werd ingevoerd. Wie niet een minimum aantal studiepunten haalt, moet z'n beurs terugbetalen. Op de agenda staat ook nog het loslaten van het lage collegegeld voor wie langer dan vijf jaar studeert, of ouder is dan 26 jaar. Als het wetsvoorstel Stoeb wordt aangenomen, is de basisbeurs in tien jaar tijd met honderden guldens gedaald. Een student op kamers kreeg in 1986 604 gulden (in 1990 zelfs 620 gulden). Dit jaar is dat nog 560 gulden, in 1996 is dat volgens Stoeb 425. Dit bedrag is on gecorrigeerd voor de inflatie, zonder een eventuele aanvullende beurs en zonder extra bezuinigingen van het nieuwe kabinet. Wat kan het nieuwe kabinet daar aan toevoegen? Bij de studentenorganisaties LSVb en ISO is geen enkel scenario meer ondenkbaar. 'Als het op bezuinigen aankomt, is voor politici niets meer heilig', gelooft LSVb-bestuurslid Pieter Hulst. Studenten heten nog altijd een bevoorrechte klasse te zijn. 'Studenten investeren in je toekomst, ook al is van een garantie op een goedbetaalde baan al lang geen sprake meer.' Onder het komende kabinet gaat de basisbeurs zeer beslist verder omlaag en de leningen omhoog, denkt Hulst. Hij sluit zeker niet uit dat er een uniforme

Recht op nieuw slachtoffer ingen

basisbeurs komt voor studenten op kamers en thuiswonende studenten. Hoe erg hij dat ook vindt. 'Dat is een stuk eenvoudiger. Het is een simpele methode om fraude te bestrijden.' Uiteindelijk, vreest Hulst, zou de basisbeurs wel eens helemaal kunnen verdwijnen. Over een jaar of vijf misschien. 'In plaats daarvan komt dan een systeem waarbij alle studenten verplicht worden hetzelfde bedrag te lenen. Hooguit wordt een deel van de lening, afhankelijk van de studieprestaties of het inkomen van de ouders, kwijtgescholden.' Vice-voorzitter Peter Kievoot van het ISO is al even somber.

Geld geen hinderpaal

Een rondgang langs de onderwijsspecialisten van de kamerfracties geeft voor de korte termijn niet direct voeding aan de zwartste gedachten. Waarbij meespeelt dat de formatie in volle gang is en niemand daar doorheen wil fietsen. De kans dat er een heel nieuw stelsel van studiefinanciering komt lijkt theoretisch. In de aanloop naar de verkiezingen was dat nog een populaire belofte aan studenten, volgens wie het bestaande 'failliete' stelsel zeer dringend aan vervanging toe is. Alle geluiden van politici over de te ver aangetaste fundamenten van het stelsel zijn inmiddels verstomd. De herinnering aan de moeilijke totstandkoming en rampzalige invoering van het huidige systeem is kennelijk nog te vers.

Bij nieuwe maatregelen is voor alle fracties één uitgangspunt on-aantastbaar: toegankelijkheid. Wie het juiste diploma heeft behaald,

moet aan een universiteit of hogeschool kunnen gaan studeren. Geld mag daarbij geen hinderpaal vormen. Bij nieuwe bezuinigingen op de studiefinanciering is de vraag dus wanneer sprake is van een drempel. Hoeveel geld kunnen ouders bijdragen, hoeveel kan er worden geleend en bijverdiend voordat een student afhaakt?

Brede steun in de Kamer ondervindt het plan om studenten steeds meer te laten lenen en minder beurs te geven. Hoewel een studie steeds minder een garantie is voor een goedbetaalde baan, wordt studeren nog altijd beschouwd als een nuttige, rendabele investering in de toekomst. Daar kan de belastingbetaler dus best wat minder aan bijdragen.

Met name de PvdA wil studenten uit de lagere inkomens daarbij tegemoet komen. 'Zij kunnen minder makkelijk bij hun ouders aankloppen. Bovendien blijken zij nu eenmaal meer angst te hebben om een lening af te sluiten', aldus PvdA onderwijspecialist Netelenbos. De oplossing kan zijn om hun een aanvullende beurs te geven, of hun afbetalingsplicht te beperken.

Onbetaalde schulden

Het verhogen van de leningen brengt echter een aantal gevaren met zich mee. Het is de vraag hoeveel de overheid daar ooit van terugziet. Zeker zolang de kwijtschelding van het restant van de schuld na maximaal zeventien jaar van kracht blijft en de terugbetaling naar draagkracht geschiedt, zoals nu. Die draagkracht vermindert nu afgestudeerden steeds moeilijker een behoorlijke baan vinden. Dat 'rijke' afgestudeerden meer moeten gaan aflossen, zoals minister Ritzen vorig jaar september al suggereerde in het HOOP, biedt niet veel soelaas. Het 'sociaal risico' kan flink gaan oplopen. Netelenbos: 'We zullen de vinger goed aan de pols moeten houden. Indien nodig stellen we een grens aan het leenbedrag.' Kamerlid Nuis van D66 noemt nog een zwakte van de leenvariant. 'Lenen is een bezuiniging op termijn. Het duurt minstens vier jaar voordat de staat geld terugziet. De tekorten die zich nu voordoen moeten echter acuut worden opgelost.'

Dan de uniformering van de basisbeurs. Evenveel geld op kamers als thuis? Toen CDA'er J. Reitsma dit plan eind 1992 lanceerde, viel de Kamer

over hem heen. Het CDA dwong studenten om dicht bij huis te gaan

studeren. Hoe betuttelend! Door het CDJA verdween het idee uit het verkiezingsprogramma.

Volgens kamerlid A. Lansink is het echter 'niet helemaal uit beeld'. 'Er moet fors worden bezuinigd. Misschien is dit een betere oplossing dan de

paarse coalitie kan verzinnen.' Waarbij hij aantekent dat zo'n beurs hoger zal zijn dan een thuiswonende student nu ontvangt.

Netelenbos ziet vooralsnog niets in het plan. Al zijn er wel argumenten voor te bedenken. Zo kiezen verreweg de meeste studenten voor een universiteit of hogeschool in hun omgeving. Anderzijds, er zijn in Nederland slechts drie technische universiteiten. En waarom zou je een student thuis méér geld geven, zoals het CDA wil? Maar, uitsluiten doet Netelenbos 'helemaal niets'.

Studenten wegsturen

Voortbordurend op de hardere aanpak van studenten, zijn nog meer varianten denkbaar. In het begin van zijn ambtsperiode zinspeelde minister Ritzen al op de mogelijkheid om studenten geen vijf, maar vier jaar studiefinanciering te geven. Alle rek eruit dus. Een zeer onaantrekkelijk perspectief, al zou Netelenbos het verkiezen boven de optie dat studenten hun gehele budget moeten gaan lenen. CDA'er Lansink acht het onaanvaardbaar. 'Je hebt nu eenmaal tijd nodig om te wennen.' En om naast je studie te werken, als de beurs verder omlaag gaat. Verdere verhoging van de temponorm maakt evenmin veel kans. Nu al moeten universiteiten en hogescholen hun programma's aanpassen aan de puntentelling. Nog meer van die ellen-de mag ze niet worden aangedaan, vindt bijvoorbeeld Netelenbos.

Besparingen op studiefinanciering door het aantal studenten te verminderen hebben de laatste jaren steeds meer terrein gewonnen. Selectie 'aan de poort' is nog onbespreekbaar. Na de poort kan het sinds dit jaar wel. Studenten die onvoldoende presteren kunnen met een bindend advies worden verwijderd. Probleem daarbij is wel dat een instelling daar weinig mee opschiet. Elke student die afhaakt kost de instelling geld. De oplossing kan zijn om wegsturen niet meer te beboeten. Netelenbos is warm voorstander van de variant waarbij elke universiteit en hogeschool het geld voor de studiefinanciering zelf gaat beheren, te beginnen met het laatste studiejaar. Daar wordt dan wel eerst een 'reële efficiency-korting' op toegepast, zoals bij decentralisatie naar gemeentes ook meestal gebeurt. Wordt een student verwijderd, dan mag de instelling zijn beurs behouden.

Dat zou wel eens het scenario voor de nabije toekomst kunnen worden, denkt ook Nuis. De Kamer is steeds meer bereid om universiteiten en hogescholen eigen beleid te laten maken. Differentiatie in de hoogte van het collegegeld voor langstudeerders, het loslaten van de vaste cursusduur, en ook het beheer van de studiefinanciering zijn het afgelopen jaar als mogelijkheden genoemd. De vraag zal wel steeds zijn, welke grenzen de Kamer daarvoor aangeeft. Nuis: 'We moeten niet doorschieten en denken: we decentraliseren de boel, dat levert lekker veel geld op. Dat is te makkelijk.'

Faculteiten

Faculteitsberichten moeten, op floppy disk, via bureau onderwijs aangeleverd worden, en uiterlijk donderdagmiddag, vóór 15.00 uur, bij de redactie van Cursor ingeleverd zijn. Duidelijk aangeven van welke faculteit de mededeling afkomstig is. Faculteitsberichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Bij voorkeur géén samenvattingen toevoegen. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

Alle faculteiten

- IPO-Colloquia
- prof. E. Köster, University of Utrecht ('Smell research and its applications') Monday 20 June, 11.00 hrs., IPO Colloquium-room.
- dr. Antonella Sorace, University of Edinburgh ('Magnitude estimation of linguistic acceptability') Friday 24 June, 11.00 hrs, IPO Colloquium-room
- Het Talenpracticum van W&M is gesloten wegens verhuizing in week 26 (27 juni t/m 1 juli). Het talenpracticum zal gehuisvest worden in Pav.B.27, toegang via de bibliotheek W&M/BdK. In de maanden juli en augustus geopend van 09.00 uur tot 17.00 uur. (Geen spreekuur).

Technische Bedrijfskunde

- Miv 20 juni kunt u zich bij de vakgroep Organisatiekunde aanmelden voor de volgende keuzevakken voor het Herfstsemester van 1994:
1Z121: Organisatie van de Besluitvorming
1Z131: Capita Selecta Organisatiestructuur en -omgeving
1Z170: Inleiding in de Gezondheidszorg
De intekenlijsten hangen in de gang bij het vakgroepsecretariaat van Organisatiekunde, paviljoen U35.
Deze intekenlijsten zijn uitsluitend bedoeld als aanmelding voor het volgen van de colleges. Het aanmelden voor tentamens moet nog steeds bij de centrale studentenadministratie gebeuren.
- 1F121 Sociaal-wetenschappelijke onderzoekstechnieken in de bedrijfskunde
Het tentamen (2e zitting) van dit vak is vrijdag 24 juni van 14.00-17.00 uur, zaal L10.
Opgeven of voorgenomen inschrijving bevestigen kan bij het secretariaat van de vakgroep ORS, Paviljoen H10.

Technische Natuurkunde

- Er wordt dit jaar nog eenmaal gelegenheid gegeven examen in het vak Natuurkunde en Maatschappij (3Y200) af te leggen, en wel op dinsdag 28 juni. Daarna is men aangewezen op de faciliteiten van de nieuwe cursus 1994-95. Inschrijving bij kamer NA 1.84 op N-laag. Inlichtingen bij dr. B. van der Sijde, kamer NA 1.76, tst.: 4339.
- Afstudeervoordrachten
- M. Eurlings ('Dynamica van de SiF₂-reactielaag bij het etsen van Si(100) met XeF₂') donderdag 23 juni, om 14.00 uur.
- P.R.J. van Roosmalen ('Is the -3 x -3 Ag/Si(111) surface metallic?') dinsdag 28 juni, om 13.00 uur, Na 2.29.

Scheikundige technologie

- Gewijzigde openingstijden
Centraal Magazijn no. 3: Glas, Glaswerk en Chemicaliën T-laag:
Ivm vakanties en inrichting van de nieuwe Berging Bijzonder Chemicaliën (BBC) is het magazijn is tijdens de weken 29, 30, 31 en 32 (van 18 juli t/m 12 augustus) alleen geopend van 8.30 - 10.30 uur.

Werktuigbouwkunde

- Afstudeervoordrachten
- P.J. ter Schegget ('Haalbaarheidsstudie naar de automatische assemblage van elektrische units van TL-armaturen') donderdag 23 juni, om 9.00 uur, W-hoog 1.102
Afstudeerdocent: prof.ir. J. van Bragt
- F.T.G. van Dommelen ('Richtlijnen voor het ontwerpen van massiefvormgereedschappen') vrijdag 17 juni, om 10.00 uur
W-hoog 1.102
Afstudeerdocent: prof.ir. J. Kals
- J.H.G. Vissers ('Ontwerp van een slow-active veersysteem toegepast op een DAF truck') vrijdag 17 juni, 10.00 uur
W-hoog 0.05
Afstudeerdocent: prof.dr.ir. J. Kok
- B.L. Hogeweg ('Fibre fragmentation in model composites') vrijdag 17 juni, om 9.00 uur, W-hoog 0.05
Afstudeerdocent: prof.dr.ir. H. Meijer
- W.A.L. Baaten ('Verhoging van de frontale botsveiligheid door parameter-onderzoek van langsliggers met numerieke simulaties') woensdag 22 juni, om 13.30 uur, W-hoog 4.14
Afstudeerdocent: prof.dr.ir. R. Kriens
- A.J.A. Vetjens ('De uitrichting van produkt en gereedschap bij de basismolen') donderdag 16 juni, om 10.00 uur, W-hoog 1.102
Afstudeerdocent: prof.ir. J. van Bragt
- M.M.P.A. Vermeulen ('Ontwerp van een kleine carthesische 3D meetmachine met submicron-meetonnauwkeurigheid') donderdag 23 juni, om 14.30 uur, W-hoog 1.102
Afstudeerdocent: prof.dr.ir. P. Schellekens

Ivm het te verwachten grote aantal deelnemers aan de IR-diploma-uitreiking van 29 augustus alsmede ivm de vakantie van 13 juli t/m 5 augustus van Bureau Onderwijs, graag vóór 8 juli aanmelden bij Bureau Onderwijs. Hierna is aanmelding voor deze diploma-uitreiking niet meer mogelijk.

Elektrotechniek en Informatietechniek

- Bibliotheekpracticum E en IT (5J053)
In het herfstsemester worden er weer bibliotheekpractica verzorgd voor 3e en 4e jaars studenten. Zij dienen op het moment dat het practicum plaatsvindt, in het bezit te zijn van een goedgekeurde afstudeer- of stage-opdracht waarbij een substantieel literatuuronderzoek wordt verwacht. Het practicum dient parallel te lopen met het literatuuronderzoek verbonden aan afstudeer- c. q. stagewerk. Het practicum bestaat uit instructie gevolgd door het te verrichten literatuuronderzoek en gestructureerde verslaglegging daarvan. Deelname geschiedt door inschrijving aan de balie van de faculteitsbibliotheek Elektrotechniek. Plaatsing in een gewenste periode is slechts mogelijk door tijdig in te schrijven.
Per practicumssessie is er plaats voor max. dertien deelnemers.
De instructies vinden plaats in instructiezaal HG 0.16, op de volgende maandagmiddagen om 13.30 uur: 22 en 29 augustus, 19 september, 3 en 17 en 24 oktober, 7 november.
- Na de zomervakantie komt er een plaats vrij in het StudentenBuro. Wil je in een leuk team bezig zijn met allerlei zaken op het gebied van inspraak en onderwijs? Loop dan eens bij het SB binnen (EH 1.28 Noord) of bel Marco (04904-13412), Roger (452940) of Henk (858391).
- Betreft: Intekenen practica/instructies herfstsemester tweede en derde cursusjaar. De intekening is geopend voor de practica/instructies trimester 2.1 en 3.1. Intekenen kan tot eind juli 1994.
De intekenlijsten hangen op de borden naast de studentenadministratie van onze faculteit. De roosters hangen op diezelfde borden een week voor het begin van het herfstsemester.
- Afstudeeropdrachten
- G.A.C.A.M. Nuiten ('Modelling of the field distribution on an EMC Testsite') donderdag 16 juni, om 11.00 uur, EH 11.22.
- R. Koopal ('Het modelleren van transient gedrag bij een sluiting tbv het testen van beveiligingssytemen') donderdag 16 juni, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- T.L.W. Smits ('Tweede-orde thermische modellering van een beperkt aantal kortsluit-ankermachines t.b.v. motorbeveiligingen') vrijdag 17 juni, om 12.00 uur, EEg 2.21.
- R. v. Langevelde ('DMOS transistors in een BiCMOS Technology') vrijdag 17 juni, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- P.J.E. Diederiks ('Continuous strategies for the binary multiplying delay channel') vrijdag 17 juni, om 15.30 uur, EH 13.32.
- R.H. Sondagh ('Floorplan assemblage') maandag 20 juni, om 11.00 uur, EH 7.14.
- B.J.M. Borgers ('Incremental learning with a Kohonen neural network') maandag 20 juni, om 14.00 uur, EH 3.13.
- P.J.G. van Lieshout ('The design of a voltage controlled amplifier with a high gain range') maandag 20 juni, om 15.00 uur, EH 10.05.
- E. Sanders ('Ontwerp van een programma voor het bepalen van de optimale instelvolgorde van beveiligingen') dinsdag 21 juni, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- M.J.A. Asselman ('Realisatie van een ontvanger voor het passief identificatiesysteem PaRIS met ee DSP') woensdag 22 juni, om 11.00 uur, EH 6.23.
- L.J. v.d. Laar ('Using Object Modelling Technique (OMT) for broadband signalling release 1 supplementary services') donderdag 23 juni, om 15.00 uur, EH 10.05.
- M.J.H. Custers ('Foutplaatsbepaling bij een éénfase-aardsluiting in een gecompenseerd 150 kV-net') donderdag 23 juni, om 16.00 uur, EEg 2.21.
- Stagevoordrachten
- B. v.d Heuvel ('Research on the PDBS algorithm') maandag 20 juni, om 10.00 uur, EH 10.05.
- M.J.A. Asselman ('Investigation of the method ELECTRE in an application to the state assignment problem') maandag 20 juni om 11.00 uur, EH 10.05.
- G.W.T. v.d. Heijden ('Filter coprocessor Architecture') maandag 20 juni om 14.00 uur, EH 10.05.
- J. v.d. Dool ('Classical and advanced control in distributed control systems: the present and the future') donderdag 23 juni, om 13.30 uur, EH 4.11.

Bouwkunde

- Toegang tot het BNP-lidmaatschap
De Bond van Nederlandse Planologen (BNP) behartigt de belangen van Nederlandse planologen in Nederland en Europa. Studenten die zijn afgestudeerd bij de differentiatie Stedebouw, kunnen lid worden van het BNP indien aan onderstaande 3 voorwaarden is voldaan (wijzigingen voorbehouden).

1) Verplichte vakken (10 sp):
- 0A510 Publiekrechtelijk bouwrecht (1 sp)
- 7U800 SP1: Theorieën van stedelijke ontwikkelingen (1 sp)
- 7U810 SP2: Methoden en technieken tbv de ruimtelijke planning (1 sp)
- 7U603 werkcollege SP2: Methoden en technieken tbv de ruimtelijke planning (2 sp)
- 7U610 SP3a: Geografische informatiesystemen (1 sp)
- 7U611 werkcollege SP3b: Geografische informatiesystemen en decision support systemen (1 sp)
- 7U561 werkcollege SP5: Planvorming (2 sp)
- 7U670 SO4: Stedebouwtechnische elementen (1 sp)

2) Kernkeuzevakken (minimaal 9 sp)
- 0P600 Omgevingspsychologie (2 sp)
- 7U661 Stedebouwkundig Ontwerpen 3 (2 sp)
- 7U750 Stadsvernieuwing en stedelijk beheer 2 (1 sp)
- 7U752 oefening Stadsvernieuwing en stedelijk beheer 2 (1 sp)
- 7U770 Stadsvernieuwing en stedelijk beheer 3 (1 sp)

'Onderzoek hoeft niet altijd nuttig te zijn'

Slechts zo'n vijftig belangstellenden bezochten vorige week donderdag het tiende en laatste colloquium in de reeks colloquia die Werktuigbouwkunde dit seizoen organiseerde. Desondanks wist dr. Cees le Pair, directeur van de Stichting Technische Wetenschappen, dit kleine gezelschap te boeien met enkele rake uitspraken tijdens zijn betoog over 'Globalisering en technologie'. 'Nederland betaalt liever uitkeringen dan salarissen' was er daar één van. Tot een echte discussie kwam het echter niet.

Désirée Meijers

Onder de term 'globalisering' betrekken bedrijven worldwide hun (half)produkten. Dit kan een bedreiging, alsmede een uitdaging vormen. Helaas voor Nederland pakt de vergelijking ten opzichte van het buitenland steeds vaker negatief uit. Ons land is te duur en loopt daarbij steeds meer achter op het gebied van de technologische ontwikkeling. Dit voorspelt weinig goeds voor de toekomst. Le Pair hief een waarschuwend vinger en illustreerde de sombere verwachtingen aan de hand van het aantal octrooien dat in Amerika verschaft wordt. In 1980 bezette Nederland de zesde plaats op de ranglijst. Een grootmacht dus. 'Deze positie erodeerde de afgelopen jaren sneller dan de kabinetten wisselden', stelde Le Pair cynisch. De conclusie van Economische Zaken dat Nederland is afgehaakt bij de landen die de koploper achtervolgen, baart Le Pair grote zorgen.

Megatrend

Le Pair: 'De afgelopen vierhonderd jaar was de kracht van Nederland, dat wij dingen presteerden die anderen niet konden. De prijs is dan niet belangrijk. Nu is dat anders. In een vrije wereldhandel verplaatst de actie zich naar die gebieden waar de kosten het laagst zijn. Maar de prijs alleen is niet zaligmakend. Zo laat Philips elektrische schakelingen uitdenken in Taiwan. Gewoon omdat ze het daar het beste kunnen.' Daarom moet Nederland volop investeren in nieuwe technologieën. Research & Develop-

ment is noodzakelijk. 'In 1969 besteedde het Nederlandse bedrijfsleven nog het hoogste bedrag per hoofd van de bevolking aan R&D. Nu doen de vijf grootste Nederlandse bedrijven internationaal niet meer mee. Regionale kennisuitwisseling is van evident belang. Daarom is een eigen researchafdeling voor een bedrijf in eigen land onontbeerlijk. Een goede kennisstructuur levert goede ideeën', stelt Le Pair. Maar omdat R&D vaak handenvol geld kost en het lang duurt voordat de opbrengsten meetbaar zijn, kiest het management vaak liever voor strategieën die direct de liquiditeitspositie van het bedrijf beïnvloeden. Deze beslissingen worden niet zelden door juristen en accountants genomen. Anders dan 'technen', gaan andere disciplines volgens de wetenschapper vaak voorbij aan ontwikkelingen op lange termijn. Politieke subsidies volstaan niet om deze megatrend van potverteren te keren, stelt Le Pair. De grootste kracht om het tij

wel te keren vormen in zijn ogen de onderzoekers bij universiteiten. Waarbij hij aantekent, dat de kwaliteit van het onderwijs vergeleken met het buitenland omhoog moet. Buitenlandse studenten die hier willen komen studeren gelden hiervoor als graadmeter. In Nederland is slechts twee procent van de studenten van buitenlandse afkomst. In Zwitserland ligt dit percentage op achttien.

Uitkeringen

Techniek moet. Le Pair ziet voor jonge mensen hierin een speerpuntfunctie. 'Mits zij de fysieke aanwezigheid van de industrie hier willen houden.' Daarnaast moeten we de produktiviteit verhogen. 'Het is een foutieve redenering om te denken dat we het werk moeten verdelen', stelt Le Pair. En produktieve mensen moet men zeker niet met de VUT sturen. Hij vindt het een gotspe dat Nederland kennelijk liever

Zie verder op pagina 12

Dr. Cees le Pair heeft een waarschuwend vinger ten aanzien van de technologische ontwikkeling in Nederland. Foto: Hans van der Burgt/RF

- 7U772 oefening Stadsvernieuwing en stedelijk beheer 3 (1 sp)
- 7U560 SP4: Stedelijk groen (1 sp)
- 7U601 werkcollege SP6: Planningstheorie (2 sp)
- 7U671 werkcollege SO5: Milieu en ruimtelijke inrichting (2 sp)
- 7U801 SP7: Capita Selecta (1 sp)

3) Afstuderen bij de leerstoel 'Stedebouwkundige Planologie' of 'Planologisch Onderzoek'. Nadere informatie: A. Borgers, HG 5.23, tst. 4625.

Calibre lunch
Calibre houdt een lunchbijeenkomst woensdag 22 juni, van 11.45 - 13.00 uur, Videoroom Hg 4.95.
Sprekers: ing. W. Roelen, drs. L. Zonneveldt.
(Simulatie van licht m.b.v. Radiosity, Rayder, Radiance)
Door het sneller worden van computersystemen en door verbetering van efficiëntie van algorithmen is het nu mogelijk om in redelijk korte tijd de effecten van de verlichting te simuleren en visualiseren. Programma's zoals Rayder en Radiance zijn hiervan voorbeelden.

Nieuwe cursus, eerste trimester 94/95.
7U821 Ontwerpendenken
Docent: prof.dr.arch. R.M. Oxman
Studiemateriaal: dictaat in voorbereiding
Onderwijsvorm: 2 uur college 2 uur computerlab
Tentamenvorm: Beoordeling van deelname en resultaten computerlab
Voorkennis: Ontwerpleer 2 - 7U820
Doel is een overzicht te geven van de voornaamste ontwikkelingen in de architectuurtheorie en het ontwerpendenken van na de oorlog. De nadruk wordt gelegd op de relatie tussen de filosofische en theoretische standpunten en hun gevolgen voor het ontwerpendenken en het ontwerpproces.

Techniek en maatschappij

- Afstudeervoordrachten:
- J.I.W. Klaassen ('Historische studie naar het gebruik van adresseermachines in de administratie') vrijdag 17 juni, om 15.00 uur, in TEMA 1.07.
- Tussenvoordracht
- Erlend Nagel ('Steun de schrijver!') woensdag 22 juni, om 11.00 uur, in TEMA 0.14.

Instituut vervolgopleidingen

- Woensdag 6 juni is de 24-ste feestelijke diploma-uitreiking van het Instituut Vervolgopleidingen-TUE. Die dag krijgen 13 cursisten, afkomstig uit 5 ontwerpers- en één korte onderzoekersopleiding, het diploma ontwerper of 2-jarige onderzoeker in de grote zaal van het auditorium. Het programma ziet er als volgt uit:
Aanvang: 15.30 uur. Vanaf 17.15 uur is er een receptie in de Senaatszaal
- Ontwerpersopleiding: Logistieke Besturingssystemen
Eindcolloquium:
- ir. J.N.J. Beckers ('Ontwerp van een logistiek besturingsconcept bij DSM SP') dinsdag 21 juni, om 10.00 uur, Bedrijfskunde paviljoen, K10
In het herontwerp van het logistiek besturingsconcept is aandacht gegeven aan de logistieke besturing, de organisatie en de informatievoorziening. Verder wordt ingegaan op de effecten van het aanleggen van een strategische voorraad.

'Eindhoven Gewaardeerd' vraagt bewoners op hun stad te reageren

Laatst was het weer zo ver: toen er sprake was van een boulevard in Eindhoven dachten veel mensen meteen aan de Ramblas in Barcelona of de Boulevard Haussman in Parijs. Goede voorbeelden moeten blijkbaar altijd van ver komen. Om die denkrant te doorbreken en om te tonen dat Eindhoven 'niet alleen maar lelijke plekken heeft' staat de Dag van de Architectuur in het teken van Eindhoven zelf, met als motto: 'Eindhoven gewaardeerd'. Met het oog op de uitbreiding van het Sleutelproject/ Westcorridor wordt de Eindhovense bevolking opgeroepen te reageren op de eigen stad.

Gerard Verhoogt

Het denken over stedenbouw en architectuur leeft en begint te veranderen in Eindhoven. Dat blijkt uit de vele organisaties in Eindhoven die ermee bezig zijn (o.a. Werkgroep Q, de Bond van Architectuur (BNA) of Motta Meeneemstad) en de vele activiteiten op dat gebied. Dat het ook bij de gemeente leeft, blijkt wel uit de organisatie van de Dag van de Architectuur, die met de BNA is opgezet. Daarvoor staan een zestal thema's centraal. Ir. Wouter Niezing, bestuurslid van de BNA, kring Zuid-Oost Brabant: 'De omslag kwam in de jaren '80. In die jaren had de vrije sector in de Achtste Barrier de overhand. Dat resulteerde in een wirwar van vormen. In die tijd groeide de ommekeer in het denken: eenheid in verscheidenheid is nu het motto. Tevens wordt uitgegaan van voorbeelden uit Eindhoven zelf. Niezing: 'Je kunt wel prachtige plaatjes uit het buitenland halen, maar als die niet te realiseren zijn, moet je dat niet doen. We hebben gezocht naar alledaagse voorbeelden die voor de Eindhovense bewoners aanleiding kunnen zijn om op te reageren. Want karakteristieke gebouwen en plaatsen moeten behouden blijven en waar mogelijk versterkt.' De gekozen thema's gaan later een rol spelen bij de vormgeving van het

Sleutelproject. Dat begint bij de Witte Dame, loopt via de oude Philipsfabrieken naar het PSV-stadion, het vliegveld, Veldhoven en Meerhoven. Daar komen zo'n 6.000 nieuwbouwhuizen.

Vormgeving

De vraag is uiteraard: hoe wordt dat vormgegeven? Veel hoogbouw (thema 1) of juist niet? Hoe moet het met het openbaar vervoer (thema 4), hoe moeten de aanvoerwegen er uit gaan zien: zoals de Kennedylaan met zijn hoogbouw? Of prefereert men een gevarieerde straat met vermenging van functies (thema 3): wonen, winkels, cafés, zoals in de Hoogstraat of de Leenderweg? Hoe om te gaan met het water (thema 5): een mooie grote plas zoals in het Henri Dunant Park, of meer zoals bij de Jan van Eyckgracht, waar de huizen in een strak rijtje van het water af staan? Want in Meerhoven moet een meer komen, dat groter is dan Aqua-Best en de Karpendonkse Plas. Meerhoven staat aan de rand van de stad, moet het landschap (thema 6) daar in de stad binnengehaald worden of moeten oude boerderijen, akkers en weiden hun plaats behouden? De subsidie voor woningbouw wordt steeds minder, dus de vrije sector (thema 2) wordt belangrijk. Maar hoe belangrijk

dan wel, gezien de ervaringen met de Achtste Barrier?

Mooi of lelijk

De stem van de bevolking wordt dus niet vergeten. In eerste instantie stond een enquête op het programma, die echter geen doorgang kon vinden. Er zijn foto's van tegengestelde voorbeelden van elk thema. Ze staan in het Eindhovens Dagblad en iedereen kan hierop reageren met brieven, foto's of een combinatie daarvan. Of een foto insturen van mooi of lelijk Eindhoven. Onder de deelnemers worden een aantal architectuurboeken verloot. Maar wat gebeurt er verder met de reacties? Niezing: 'We willen graag weten wat de beroepsgroep vindt en of dat over(een)komt bij de bevolking. De ingezonden reacties zijn te zien op de tentoonstelling die op 27 juni in het stadhuis begint. Daar zijn ook de originele foto's te zien, het binnengekomen commentaar, er is een video met reacties van de Eindhovense bevolking en ter plekke kan men opmerkingen nog noteren in een gastenboek. Tevens zijn er tentoonstellingen over duurzaam bouwen en verlichting (meer woningen op een kleiner oppervlak). Op 30 juni volgt er een openbare discussie en is er een boekwerkje over het onderwerp verkrijgbaar. Voor meer informatie: telefoon 040-382025. Reacties kunnen (zonder postzegel) naar: Postbus 79, 5600 VB in Eindhoven.

Vervolg van pagina 11

uitkeringen dan salarissen betaalt. Werk creëert namelijk werk. Le Pair stelt dat vooral technici er belang bij hebben om een eigen industrie in stand te houden. Dit lukt echter alleen in een klimaat waarin er 'lust tot ondernemen is' en er risicodragend kapitaal beschikbaar is. Volgens Le Pair kiezen nog steeds te weinig jongeren voor een bèta-studie. De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) trekt jaarlijks 250 miljoen gulden uit voor verbeteringen in het onderwijs. Hiervan gaat een groot gedeelte naar wat Le Pair omschrijft als 'para-wetenschappen'. Slechts dertig miljoen is voor technische wetenschappen. Economische Zaken doet er twintig miljoen bij, zodat het totale budget vijftig miljoen bedraagt. De taak van de STW is om dit bedrag over de verschillende technische wetenschappen te verdelen. Onderzoek moet, maar Le Pair betreurt het dat 'iedereen het lied van de utiliteit zingt'. Hij vindt dat je ook onderzoek moet doen uit nieuwsgierigheid. Routinewerk kunnen instituten als TNO voor hun rekening nemen. Een universiteit moet trots kunnen zijn op haar intellectuele prestatie. Maar alleen aan de goeie dingen werken volstaat niet. 'Er moet tevens een goede interactie met bedrijven plaatsvinden. Op de juiste moment contacten leggen met de bedrijven waar mensen het ook oppikken. Dit kost wat inspanning. De STW kan hierbij adviseren', zegt de directeur, al prekend voor eigen parochie. 'Samenwerken in netwerken is met het oog op het resultaat soms nog belangrijker dan het onderzoek zelf.'

Stadsbeeld passend bij het vierde thema (openbaar vervoer) van de Dag van de Architectuur.
Foto: Norbert van Onna

Muziek uit Afrika, Zuid-Amerika en van Jiddisch-Turkse oorsprong en van zigeuners

Mediterraan Midzomernachtfeest in een nieuwe jas

Eindhoven heeft van oudsher een stevige reputatie in de popmuziek met muzikanten als saxofonist Bertus Borgers (Sweet d' Buster, Earring) en Hans Sanders (Bots) en later de Flyin' Spiderz en nu Slagerij van Kampen. In de jaren '70 en '80 was er ook het jaarlijkse Midzomernachtspektakel. Die traditie kwam tot een abrupt (financieel) einde, maar is weer terug. In gewijzigde vorm, dat wel.

Gerard Verhoogt

Twee jaar geleden was er aan het Havenhoofd weer een Midzomernachtfeest. De Stichting Midzomernacht bereidde voor dit jaar op die plaats weer een Midzomernachtfeest voor, maar protesten uit de buurt noopten tot een andere lokatie. De Stichting en de Effenaar sloegen de handen ineen en zie, op zaterdag 18 juni in De Effenaar gaat het Mediterraan Midzomernachtfeest van start. Kwamen de muzikanten vroeger naar Eindhoven om te jammen, nu staat het feest in het teken van wereldmuziek. Elk jaar komt een ander werelddeel aan bod.

Europese toernee

De drie dames van De Bloeiende Maagden openen het feest, gevolgd door Waarschuwing voor de Scheepvaart (zes blazers en een slagwerker). Deze avond besteden ze speciale aandacht aan muziek uit Macedonië, Turkije en Portugal. El Amal (twee violen, een Arabische luit, keyboard en

percussie) zoekt de opzweepende muziek uit Arabië en Andalusië op. Rond 22.00 uur is het tijd voor het Hongaarse zevenkoppige zigeunerorkest Gipsy Cimbalon Band, gevolgd door Afrodis die bestaat uit leden van muzikantenvereniging Paraplu. Warmbloedige Turks/Jiddische muziek komt van Simits, opgericht door de Eindhovense saxofonist Max Silverenberg en de Turkse zangeres Pinar. De Uruguayaanse zangeres Mabel Gonzalez begint rond middernacht, met haar begeleidingsband Tango Tupambae. De tango staat voor rokerige havenkroegen, duistere steegjes en verloren liefdes. Ofwel: triest, maar mooi. Uit Tanzania komt de hoofact: Remmy Ongala and Orchestra Super Matimila. Befamd is hun vrolijke en ritmische mix van soukous, latin en soul. Eerst kwam Ongala alleen voor het Midzomernachtfeest, maar de belangstelling was dermate groot dat er een Europese toernee aan gekoppeld werd.

De hoofact op het Midzomernachtfeest wordt verzorgd door Remmy Ongala. Foto: extern

Roze Zaterdag bij Plaza Futura

Een groot aantal homo's ageerde 25 jaar geleden in Stonewall (New York) tegen het discriminerende en kleinerende optreden van de politie. Het groeide uit tot een grote actie, die als resultaat had dat de acceptatie van homo's en lesbiennes in hun voordeel omsloeg. Daarom vindt er nog steeds een herdenking plaats en niet alleen in Amerika. Naast de manifestatie in Amsterdam (eind juni) viert men in de weken daarvoor de Roze Zaterdag in de andere steden. In Plaza Futura vindt zaterdag het grootste feest plaats dat Eindhoven tot nu toe kende, van 14.00 tot 04.00 uur. Naast de informatiemarkt en de optredens in het café zijn er ook speciale onderdelen, zoals de filmcy-

clus met onder andere Torch Song Trilogy en de Rocky Horror Picture Show. Parallel daaraan loopt het literaire programma 'De kunst van het kijken'. Diverse auteurs lezen voor uit eigen werk, waaronder schrijver Stephan Sanders, Suzanne Boer en Cees van der Pluym. De laatste schreef onder het pseudoniem Paul Lemmens, met Drs. P de bundel 'Nieuwe vergezichten'. Verder geeft de Eindhovense Cassandra een performance, waarna de Engelse schrijfster Lennie St. Luce een dynamische voordracht geeft van haar recente gedichten. Voor het swingfeest begint wordt de voorpret afgesloten met een optreden van de zangeres Fifi l'Amour.

Basta speelt

Er was een tijd dat studententoneelvereniging Dopplo zo groot werd dat oud-studenten niet meer mee mochten doen. Enthousiaste ex-Doppianers die het spelen niet konden laten, richtten vervolgens Basta op. Basta groeide uit tot een volwaardige toneelvereniging, die voor iedereen open staat. Deze maand spelen ze in de Effenaar drie stukken. Op 19 en 20 juni spelen ze 'Rosemary Clooney's Baby' van Gerard Jan Rijnders; op 21, 22 en 28 juni 'Kras' van Judith Herzberg en op 26 en 27 juni de improvisatie 'Moederkoekjes'.

Hét Studentencafé

Zondag 19 juni

Film in de bovenbar: Clint Eastwood registreerde en speelde de hoofdrol in *A perfect world*. Kevin Kostner gijzelt een jongetje, om 21.00 uur.

Maandag 20 juni

Deep throat II (om 21.00 uur; benedenbar) is de derde film in de cyclus *Sexploitation*. Daarna voetbal: Nederland - Saoedi Arabië. Aanvang van de wedstrijd is 01.30 uur.

Tentoonstellingen

Tot 21 augustus

Beeldend vormgever Albert Goederond en fotografe Patty Struik bouwden de installatie *La Salle* in het kader van het 75-jarig bestaan van de Nederlandse Kring van Beeldhouwers. Aan de Dommelhoefstraat 1a.

Tot 1 juli

Het Apollonhuis brengt installaties van Juan Geuer (Canada), Stephan Williams (UK) en Michael Della (USA).

Uit in de stad

Donderdag 16 juni

Amfitheater en Eric Vliegenberg spelen het stuk *Gras in de knieën* bij Plaza Futura.

Concert van de Lemonheads en Redd Cross bij De Effenaar

Theater aan de Dommel: (eindexamen)-leerlingen van de school voor Drama brengen deze week in het klooster aan de Kanaalstraat *De meisjeskamer*, *Iphegenia* en *Een kamer met uitzicht op zee* (naar Fawltly Towers) en *Van God los*.

Vrijdag 17 juni

Zangeres Mirjam Snoek treedt op in het Wiegathuis.

Bij De Effenaar komen Die Krupps en *Zombies Under Stress*.

Zondag 19 juni

Kamermuziek in het Groen in het Stadswandelpark met onder meer Vera Beths, Gaggini Strijkkwartet, Els Knaver-Rats en Daniël Wayenberg.

Basta speelt (vandaag en morgen) *Rosemary Cloney's baby* in De Effenaar.

Afsluitende Salsa Dance Night met Rumbanana in Grand Café Berlage.

Dinsdag 21 juni

Het Groot Niet Te Vermijden Dans/Show Orkest komt in met (uitgestelde) voorstelling *Glorious Surrender* in de Stadsschouwburg.

Basta speelt (vandaag en morgen) *Kras* in De Effenaar.

In de Vooruit speelt de Erwtjes Ouwe Leemband: hoogstaande Rythm & Blues uit het zuiden van ons land.

Vierhonderd teams in actie

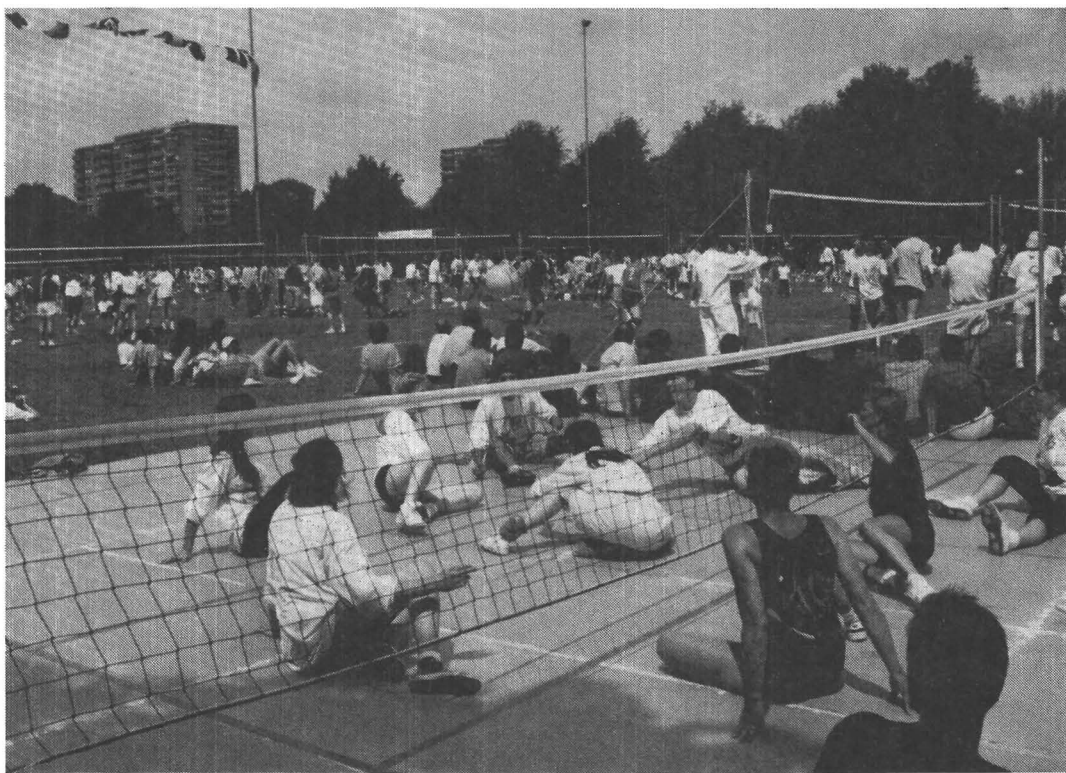
Volleyballers bezetten oevers van de Dommel bij Hajraa-toernooi

Het Hajraa buitentoernooi trekt volleyballers uit heel Europa. In totaal komen er 400 teams in actie. Hiervan komen 112 ploegen uit het buitenland. Uit Nederland zijn er dat maar liefst 288. Het totaal aantal deelnemers komt op zo'n 3.500 volleyballers, die zo'n 1.700 wedstrijden zullen spelen. Daarmee is het Eindhovense openlucht-toernooi, dat zich afspeelt op zaterdag 25 en zondag 26 juni, ongetwijfeld één van de grootste dat ooit werd gehouden. Het heeft een eigen plaats verworven. Na St.Anthonis is het ook één van de bekendste toernooien. En wat heel belangrijk is: de sfeer en gezelligheid is onovertroffen.

Jan Ummels

Buitentoernooien worden door veel volleyballers gebruikt om op een gezellige manier bij te komen van het lange en inspannende indoorseizoen. Hajraa kent hierin een lange historie. Het evenement van dit jaar is al het zestiende van een lange rij geslaagde

Duitsland, België, Roemenië, Spanje, Italië, Moldavië, Letland en Estland.' Het toernooi heeft hierdoor een sterk internationaal karakter. En daar zijn beiden bijzonder trots op. Het zal beide dagen dan ook een Babylonische spraakverwarring heersen aan de

Het zitvolleybal wordt gespeeld op hardboard.
Foto: extern

toernooien. Niet vreemd dan ook dat voorzitter Jeroen Bresser (5e jaars Natuurkunde) en PR-man Sander Brakel (3e jaars HTS), beiden ook actief speler, met voldoening over hun club en hun toernooi praten. Dat mag dan ook: niet voor niets is Hajraa in de 37 jaar van haar bestaan uitgegroeid tot een bloeiende, actieve vereniging. Met een eigen sfeer en clubgeest. 'Eenmaal Hajraa, altijd Hajraa', wordt weleens gezegd.

Dommel

Het terrein aan beide kanten van de Dommel, in de nabijheid van het sportcentrum, zal zeker voor iedere meter bezet zijn. Alleen al de 76 speelvelden die uitgezet zijn, nemen al heel wat plaats in beslag. En bij goed weer, daar wordt overigens vast op gerekend, zal iedere meter gras ingenomen worden door de duizenden deelnemers, supporters en andere belangstellenden. De beide Hajraa bestuursleden sommen op waar de buitenlandse deelnemers allemaal vandaan komen. 'Denemarken, Frankrijk, Litouwen, Polen, Oekraïne, Engeland,

oevers van de Dommel. Bresser en Brakel lachen eens hartelijk. Zij weten uit ervaring dat het feest op vrijdagavond alle barrières al heeft geslecht.

Topwedstrijden

Tijdens het toernooi worden ook verschillende topwedstrijden gespeeld met de beste teams van de ere-divisie. Dat gebeurt met het spelen van demonstratiewedstrijden (4 tegen 4) door een aantal van de beste Nederlandse volleyballers. Zo komt een team in actie bestaande uit spelers van Dynamo en Autodrop. Daarbij bekende namen als Bas van de Goor, Joshua Lutuinen, Jeroen Bijl en Richard Schuit. Brakel: 'We hebben deze spelers uitgenodigd en ze komen graag.' Tussen de vele gewone volleybalspelende studenten, wordt op een veld aan zitvolleybal gedaan. Bresser: 'Er wordt drie tegen drie gespeeld. Het net is uiteraard lager en er wordt op een ondergrond van hardboard gespeeld. Het speelveld is ook iets kleiner dan het normale volleybalveld. De spelers zijn gewone volleyballers, die

hun sport eigenlijk niet meer normaal kunnen beoefenen door een handicap. Tijdens het toernooi komt een Nederlands tegen een Duits team uit, met spelers uit de beide nationale selecties.'

Goed weer

Goed weer is uiteraard de sleutel voor het slagen van het toernooi. Al twaalf jaar gaat Hajraa daarom naar de zusters Clarissen met een worst. Bresser: 'Dat doen we een paar dagen voor het toernooi beging. En het helpt. We hebben nog altijd goed weer gehad', zegt hij lachend. Het organiseren van een toernooi, als dat van Hajraa, brengt heel wat werk met zich mee. De organisatie heeft het vooral de laatste dagen voor de aanvang ervan, vreselijk druk. Men is er dan ook trots op dat bij de vereniging zoveel vrijwillers meehelpt om het toernooi te doen slagen. 'We hebben zo'n veertig mensen die meehelpt om alles op te bouwen', zeggen Bresser en Brakel met voldoening. Voor een paar dagen wordt het TUE-terrein veranderd in een compleet volleybaldorp. Met een camping langs de Dommel en een grote feesttent op het La Placeplein. (tegenover het bestuursgebouw). Daar barst vrijdagavond ook het grote feest los. Onder het geweld van de band 'Stone Bob' worden de spieren losgemaakt voor de wedstrijden van zaterdag. 's Avonds gebeurt dat met 'Kiss the Kangaroo'. Als bijzonderheid kunnen beide organisatoren nog melden dat het thema van dit toernooi verbonden is aan Koningin Beatrix. De verbaasde vraag waarom, wordt beantwoord met: 'In die tijd is ook het Oranje-feest in Amerika aan de gang. Het is ook een ode aan het WK-voetbal. Die dag wordt de wedstrijd Nederland tegen België gespeeld.' Het past helemaal in de sfeer bij het Hajraa-toernooi dat er ook een groot videoscherm wordt opgesteld om de wedstrijd te volgen. Als bijzondere attractie kunnen de spelers en supporters in een 'gouden koets' over het TUE-terrein worden rondgereden. 'Verleden jaar was dat een treintje. Dat sloeg toen enorm aan.'

Uitslagen

Vertigo presteert goed

Afgelopen weekend organiseerde de Bruggense Frisbeevereniging Freezz Beezz voor de derde maal hun internationale toernooi. Aan dit toernooi namen 19 teams deel, waaronder de nationale teams van Engeland, België en Nederland, en het juniorenteam van Frankrijk. In dit ongekend sterke deelnemersveld wist Vertigo een eervolle 14e plaats te behalen.

Taveres succesvol

Afgelopen zaterdag werd in Amstelveen wederom een NSK Tafeltennis gehouden. De vijf man sterke delegatie van Taveres wist in haar geheel door te dringen tot het winnaarstoernooi. Taveres wist beslag te leggen op tweemaal een gedeelde 9e plaats, een gedeelde 17e plaats en tweemaal een gedeelde 25e plaats.

Cursiefjes

ursor kan geen enkele ANSPRAKELIJKHEID aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan voor het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties

Aangeboden

auer XE-3 **inline-skates** maat 42 izgst, fl. 150,-. Tel. 523391 (Loek).

reduktieburo juni-aanbiedingen:
Eksmarker (in vier kleuren) fl. 1,-
Chris de Burgh - This way up fl. 28,-
Dak Star 875 compactcamera fl. 120,-
5"DD diskettes Maxell fl. 12,-
5"DD diskettes witmerk fl. 9,25.

iversele afstandsbediening fl. 95,-
lijvende prijsverlaging op computers 3%
reduktiekaart verlengen fl. 2,50.

ieuw bij het reductieburo:
udio & video schoonmaaksystemen van Maxell
assettereiniger fl. 7,95
einigungs-CD fl. 21,95
HS reinigungsccassette fl. 11,95.

Demos, de leukste studentenvereniging van Eindhoven. Maak het mee op een **Demoskamp**. **Demos, geknipt voor jou** (440969).

at Ritmo 1983. Rijdt probleemloos naar iedere vakantiebestemming in Europa, vraagprijs fl. 750,-. Tel. 439743 (na 18.00 uur).

Nederlands sprekende Fransman geeft praktijk **ericht Franse les** voor zowel beginners als gevorderden. Bel 455458 ('s avonds/weekend).

de huur voor bruiloften en partijen: witte Buick cabriolet 1965, va. fl. 350,-. Tel. 544401/539318.

auknecht wasmachine (voorlader) igst, fl. 200,-. Tel. 127121 (Maurice of Roelant).

entatief, verhuur van lichtgewicht tenten voor bergbeklimmers, fietsers, kanoërs, enz. Verschillende merken en modellen, gewicht tussen de 1 en 5 kg. Info/reserveringen tel. 850774.

ruimte voor afstudeerfeesten 40 tot 100 mensen beschikbaar. Bar, tap en geluidsinstallatie aanwezig. Tel. 450469.

Gevraagd

reative geesten opgelet: het reductieburo zoekt en nieuwe **promotor**. Gooi jouw ideeën in de strijd en solliciteer!

log tijd over in de vakantie? Besteed je tijd nuttig en kom een opdracht uitvoeren bij de bedrijfskundewinkel. Paviljoen to de bibliotheek, tel. 473415.

Kennismaken met het bedrijfsleven en bijverdiencombineren. Wij zoeken flexibel inzetbare, representatieve **studentenchauffeurs** voor het rijden van directie en managementleden. Info 544357.

Kamers

Grote **zolderkamer** (35 m²) te huur per 1 juli in centrum. Voor rustig persoon, fl. 375,- incl, gebruik van douche & toilet, eigen keukenblok overnamekosten fl. 500,-). Tel. 439539.

Te huur kamer in Son en Breugel fl. 215,- van juli t/m december. Tel. 04990-73602.

Te huur: twee kamers in **studentenhuis** (centrum). Per 1/7: 2,5 x 2,5 fl. 177,-. Per 1/9: 3x4 fl. 322,-. Kijkavond 24 juni op afspraak, tel. 452283.

Grote kamer (5x6) te huur (fl. 350,- incl.) in huis met 2 ouderejaars studenten. Periode juli tot december. Tel. 429374.

Eerstejaars studente communicatie zoekt **met spoed** kamer. Prijs tot max. fl. 350,-. Tel. 05486-55305.

Grote **goedkope** kamer aangeboden voor de maanden juli, augustus en september. Tel. 455711 ('Siem).

Isolatiecel vrij in Ad Absurdum. Bel 437906, ca 13 m², centraal, ca fl. 240,- incl. 24 uren verzorging.

Mijn nicht uit Amerika gaat vanaf volgend jaar Bouwkunde studeren aan de TU. Daarom zoekt een kamer in een studentenhuis. Bel Robert: 513248.

Studente (19) zoekt kamer in Eindhoven in **gezellig studentenhuis**. Bel je even? 04407-2453.

Student zoekt kamer in gezellig studentenhuis. Tel. 01823-82078.

Anders

Studereis Industria maart '95: **Australië!!** Ga je mee? Inschrijven van 1-16 sept. Info-uurtje 6 sept, P2.

Vakantiebaan op niveau? Integrand blijft in de zomer en heeft opdrachten. Kom langs voor informatie. W&S kamer 3.12, tst 4316.

Gezocht een informaticastudent met ervaring in CAD-programmeren. Besta je? Kom dan langs bij **Integrand**, W&S kamer 3.12, tst. 4316.

Demos, zoals het studentenleven bedoeld is. Proef de sfeer op een **Demoskamp**. (7-13 aug, 22-27 aug of 2-4 sept, info 440969).

Stop, waar ben je nou helemaal mee bezig?! Flink aan 't studeren. Tentamens aan het proberen. Doe wat. Ga bijvoorbeeld uit je dak! Demos, geknipt voor jou!

In de vakantie doen wij het twee keer per week! Tussen 4 juli en 5 augustus is het **Reduktieburo** op woensdag en vrijdag geopend.

Gratis mee op wintersport? Help mee bij het organiseren van skireizen. Bel de Studenten Ski Club 053-328003 (Marc).

Nu nog even met je tentamens worstelen, maar na de vakantie kan je je muzikale vleugels uitslaan: doe mee met **ESMG Quadriviums** koor en orkestproject.

Sopranen, tenoren, violisten, fagottisten, trombonisten, altviolisten, cellisten, contrabassisten, Arthur Honegger, **ESMG Quadrivium**, koren orkestproject.

Zangers en instrumentalisten kunnen zich nu aanmelden. Bel Judith Doorschot (421238) of Nathalie van Galen (457550).

De **bedrijfskundewinkel** biedt studenten de mogelijkheid om hun kennis in de praktijk te gebruiken door startende ondernemers te helpen. Hiervoor krijgen ze een beloning en eventueel studiepunten.

De voetjes mogen weer op de dansvloer bij de volgende **Footloose**-dansavond op 21 juni in zaal de Harmonie, Hoogstraat 310.

In de vakantie doen wij het **twee keer per week** tussen 4 juli en 5 augustus is het reductieburo geopend op woensdag en vrijdag!

Informatici opgelet! Integrand heeft een opdracht voor programmeren met CAD en in verschillende talen. Kom langs in W&S, kamer 3.12, tst. 4316.

Ook in de vakantie doet Integrand het **vijf keer per week**. Kom langs voor je vakantiebaan. W&S, kamer 3.12, tst. 4316.

In de aanbieding: dertien rode gaten. **HUS**.

Demos, zoals het studentenleven bedoeld is. Proef de sfeer op een Demoskamp (7-13 augustus, 22-27 aug of 2-4 sept). Info 440969.

Studereis Industria maart '95: **Australië!!** Ga je mee? Inschrijven van 1-16 sept. Info-uurtje 6 sept, P2.

SPG is de junior-entreprise van de TUE. Studenten kunnen bij SPG opdrachten uitvoeren voor het (inter)nationale bedrijfsleven. Wat? Niets te doen in de vakantie? Schrijf je dan in voor een project bij SPG, gebouw W&S, kamers 4.02 en 4.03, tel. 448252.

Jaa, we zijn terug uit India! Kom naar ons **symposium** op vrijdag 24 juni. Inschrijven to kantine Paviljoen, kosten fl. 5,-.

Wat doen 30 BDK-studenten in India? Symposium over Industria studiereis India, vrijdag 24 juni om 14.30 uur. Inschrijven to kantine Paviljoen.

De mooiste feesten van studierend Eindhoven: **ESC-natentamenseesten**, vrijdag 24 juni is het weer zo ver. Lid worden van het Eindhovens Studenten Corps kan aan het begin van volgend studiejaar. **Kampdata '94** 22-25 aug en 2-4 sept. Info: 434033.

Kennismaken met het bedrijfsleven en bijverdiencombineren. Wij zoeken flexibel inzetbare, representatieve **studentenchauffeurs** voor het rijden van directie en managementleden. Info 544357.

Zin in een goede **bijverdiens**? Beheers je nog een andere taal vloeiend en volg je een technische studie, dan kun je voor ons free-lance technisch vertaalgwerk doen. Voor meer informatie: stuur je naam, adres, tel.nr. en de talen die je beheerst naar: M. Kluin, Oude Delft 96a, 2611 CE Delft.

Mensa

MAANDAG 20 JUNI
Groentesoep
Hawaiiburger of gebakken vis
Apart remouladesaus
Worteltjes/doperwten of boterboontjes
Frites of gekookte aardappels
Rauwkostsalade. Fruit of vla

DINSDAG 21 JUNI
Gebonden kip-prei-kerriesoep
Uienburger of saucijsje
Apart tomatenbraadsaus
Rode kool met appeltjes of mexicaanse mix
Gekookte aardappels
Appelmoes. Fruit of vla

VEGETARISCH
Gebonden kerrie-preisoep
Hachée van tahoe met champignons
Rode kool met appeltjes of mexicaanse mix
Gekookte aardappels
Rauwkostsalade. Fruit of vla

WOENSDAG 22 JUNI
Heldere tomatensoep
Bamigoreng, gebakken ei, plakje ham, babi-pangang of
Hete bliksem, apart runderlapje, braadsaus
Rauwkostsalade. Fruit of vla

VEGETARISCH
Heldere groentesoep
Vegetarische kaasburger
Apart kerriesaus
Doperwten
Zilvervliesrijst
Rauwkostsalade. Fruit of vla

DONDERDAG 23 JUNI
Goulashsoep
Kip in kerriesaus of
ragoût van rundvlees en champignons
Doperwten of gebroken bonen
Rijst of aardappelpuree
Rauwkostsalade. Fruit of vla

VEGETARISCH
Heldere selderijsoep
Witte bonen in tomatensaus
Vegetarische burger met uien
Aardappelpuree
Rauwkostsalade. Fruit of vla

VRIJDAG 24 JUNI
Gebonden broccolisoepp
Groenteburger of gebakken mosselen
Apart ravigottesaus
Aardappelsoesjes
Gemengde sla. Fruit of vla

Colofon

onafhankelijk weekblad voor personeel en studenten van de tu-eindhoven.

redactie: drs. fred gaasendam (hoofdredacteur), drs. han konings, jan ummels, désiree meijers.

(student)medewerkers: maurice schaeken, femke semelijn, siem simonis, xavier theunissen, jannigje gerritzen, hendrik venema, gerard verhoogt.

redactieraad: geert jan laan, prof.dr.ir. harry lintsen, mirte van der pol, prof.dr. frans sluijter, dr. marianne vingerling, mr.drs. ben donders (secretaris).

druk en brokering: drukkerij en binderij van de stafgroep reproductie en fotografie (ctd).

advertenties: van der meulen promotions, fivel 27, postbus 413, 9200 AK, drachten, tel. (05120) 20936, fax. (05120) 17415.

kopij: moet (op diskette) een week voor de verschijningsdatum (voor 15.00 uur) in het bezit van de redactie zijn.

redactie-adres: tue, hg 1.19, postbus 513, 5600 MB, eindhoven, tel. (040) 472961/473815 hoofdredactie, hg 1.20, tel. (040) 474441, fax 040 - 456033.

copyright: overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de redactie.

open opinies: lezersbrieven worden geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Een rubriek voor studenten en medewerkers van de TUE. Niet voor commerciële doeleinden, zaken boven f 15.000,- worden geweigerd. De redactie beslist over plaatsing en definitieve tekst. Cursiefjes kosten per stuk f 4,00 met een maximum van 25 woorden. Opgave alleen schriftelijk mogelijk bij de redactie. Waar ze een week voor verschijning (voor 15.00 uur) aanwezig moeten zijn.

Bekijk 't maar

Onder redactie van Siem Simonis en Xavier Theunissen.

Geheimzinnige laden

In het TeMa gebouw dat, zoals iedereen weet, nog erg nieuw is en een mooi groene ingang heeft, zit nog een architectonische onduidelijkheid gebouwd. In de muur naast de trap op

de eerste verdieping zijn elf mooie, doorzichtige laden ingebouwd. En niemand weet waar die voor dienen. Zenuwachtige studenten of onwetende bezoekers krijgen zo een ongewilde

Foto: Hans van der Burgt/RF

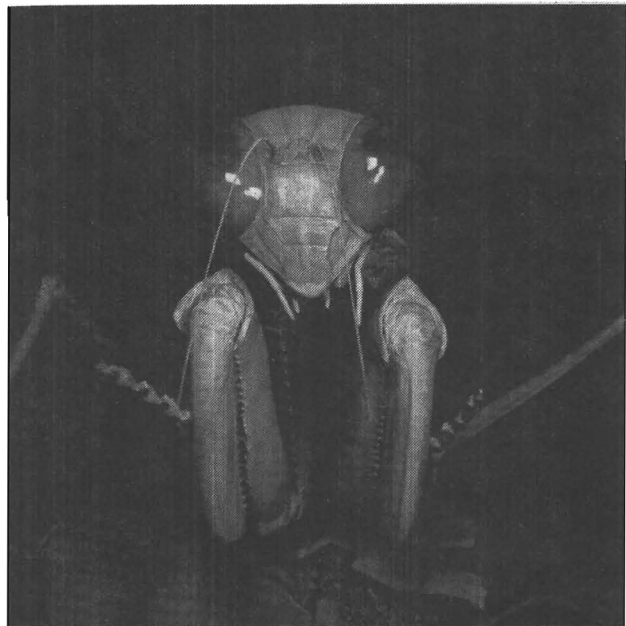

confrontatie met een klemmende onzekerheid. Zou het een volautomatisch secretariaat zijn? Of een door Interma-te (de studievereniging van TeMa) opgezette studeren-uit-de-muur actie? Om tot een oplossing van het vraagstuk te komen zijn al enkele twijfelachtige pogingen verricht tot een sluitende verklaring. Een paar dappere studentrechercheurs hebben onder het mom van een heuse TeMa-prijsvraag al enkele suggesties in de laden achtergelaten. Hier volgt een kleine opsomming. Is het een opslagmogelijkheid voor de vlindercollectie van TeMa-medewerker Van Brunschot? Of komen hierin gevonden voorwerpen te liggen die geranscht zijn op rotting? Moest het potje 'kunstsubsidie' zo nodig een bestemming krijgen? Of komen hierin verscheidene aquaria en terraria, ter aanvulling op de biologielees? Bekijk 't maar kon zich niet beheersen en ging zelf op onderzoek uit. Mia Bom, managementassistente van de faculteit W&M, kon licht in de duisternis brengen. 'Die laden behoren bij onze expositieruimte. Daarin moeten allemaal vakpublicaties komen te liggen die aangeven wat onze faculteit aan producten kan leveren. Ze liggen in doorzichtige laden omdat dat mensen nieuwsgierig maakt. Die trekken ze dan open en zien meteen de publicaties. Dit idee hebben wijzelf met de binnenhuisarchitecte bedacht. En te zien aan die ludieke ideeetjes van de studenten, schijnt het nog te werken ook!' Nu alleen de laatjes nog vullen, want ze zijn nog erg leeg. Het moet zeker nog een beetje op gang komen.

Superbug

Vorige week sloeg de Cursor groot alarm. Op pagina twee stond vermeld dat struiken op het TUE-terrein geteisterd werden door een rupsenplaag.

Foto: The Natural History Museum

Pieouh! Even bijkomen. Maar het kan nog erger. In Leiden wordt men binnenkort belaagd door insecten (sprinkhanen, mieren, torren en wandelende takken) van zo'n zes (!) meter hoog. Gelukkig gaat het hier om robot-insecten, die staan opgesteld tijdens een insectenexpositie in het Pesthuis in Leiden (1 juli tot 23 oktober). Voor diegenen die willen griezelen van iets stevigers dan wat spinrag in de struiken.

Lichamelijke seksuele opwinding

Jaja, er is weer een opzienbarend onderzoek uit de wetenschappelijke gehaktmolen gedraaid! Dit keer gaat het over seksuele beleving bij vrouwen. Ellen Laan, werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam bij de vakgroep klinische psychologie, is hiermee afgelopen woensdag gepromoveerd. Haar onderwerp luidt: 'Determinants of sexual arousal in women: Genital and subjective components of sexual response.' Een hele mond vol. Maar waar gaat het eigenlijk over? Ellen Laan: 'De doelstelling van het onderzoek was puur psychologisch. Bij vrouwen is de correlatie tussen seksuele beleving en fysiologie laag, terwijl die bij de mannen hoog is. Met andere woorden,

vrouwen hebben vaak niet door dat ze lichamelijke reacties van opwinding hebben. Dit hangt meer van de situatie af waarin ze verkeren. In walgelijke situaties, zoals een pornofilm, beweren vrouwen vaak dat ze absoluut niet opgewonden zijn. Terwijl fysiologische metingen aantonen dat dat wel het geval is. Ook komen bij zowel mannen als vrouwen lichamelijke opwindingen voor tijdens de nachtrust, die niet afhankelijk zijn van de inhoud van de droom. Als een soort van reflex. Lichamelijke seksuele opwinding onttrekt zich dus, althans gedeeltelijk, aan de wil.' 'So, what's new?', vraag je je dan af. Dat weten we toch al? Het is toch vrij bekend dat je soms tegen je zin opgewonden raakt. Laan legt uit dat dit nogal meevalt: 'Deze uitkomsten hebben vooral een therapeutisch nut. Het helpt vrouwen van eventuele schuldgevoelens af te komen na een verkrachting. Ook voor de rechtspraak zou het eventuele gevolgen kunnen hebben. In België wordt, althans volgens een Belgische journalist, het hebben van een vochtige schede na verkrachting als argument gebruikt in de rechtspraak. Dit kan dus niet. Ook om emancipatoire redenen is het onderzoek interessant. Vrouwen blijken precies hetzelfde neurologische systeem als de mannen te hebben. De subjectieve beleving is echter vaak heel anders.'